

zelena dežela

Glasiilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

št. 95, marec 2011

stran

4

*Pogovor z evropskim poslancem
dr. Milanom Zverom*
**Odločanje o prihodnosti SKP bo
pokazalo pravo moč EP**

stran

12

Aktualno
**Obljubljene spremembe
uredb o VVO**

stran

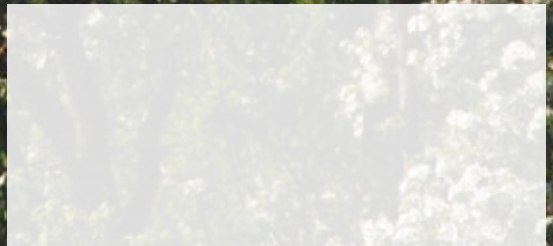
6

*Tema meseca: Kako do sredstev
iz naslova ukrepov SKP*
**Vlaganje zbirnih vlog letos
nekoliko prej**

stran

23

Ekološko kmetovanje
**Kakšna naj bo ekološka
reja govedi?**

Negotova pomlad

» CIRIL SMRKO LJ

Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

Pomlad v naravi in na kmetiji predstavlja začetek novega. Obenem tudi začetek upanja, da bo letina dobra, da bo čim manj vremenskih in drugih nepravil. Upanje je vedno tisto, ki nas drži pokonci. In menim, da ga bomo letos potrebovali več kot kdaj prej!

Letošnja pomlad ne prinaša le negotovosti glede pridelka, odkupa in cen, pač pa tudi glede skupne kmetijske politike po letu 2013, o kateri je povsod veliko povedanega, a nič dorečenega.

Neznane ostajajo tako vsebinske spremembe kot skupna vsota razpoložljivih sredstev na evropski ravni in velikost slovenskega koščka pogače. Leto 2013 je že zelo blizu in takrat naj bi imeli novo kmetijsko politiko, narejeno po meri vseh – kmetov, politikov, široke javnosti! Takšna težnja, da bi vsem ustregli, me spomni na rek, da zanesljivega recepta za uspeh ni, za neuspeh pa je: poskusiti ugajati vsem! Zato me je nekoliko strah tega novega načrta, ki naj bi zagotovil dostojno življenje kmetom, investicije, namenjene okoliju prijaznim tehnologijam, zdravo, varno in poceni hrano ter končno splošno zadovoljstvo vseh! Modre evropske in slovenske glave so dovolj dolgo tičale skupaj in prav bi bilo, da nam ne povedo le ciljev, želja in ocen, pač pa predvsem številke – takšne, ki bodo tudi v resnici držale, takšne, da lahko že začnemo delati načrte – zase in za tiste, ki so še pripravljeni prevzeti naše kmetije.

Seveda me poleg prihodnosti še kako zanima sedanost. Obljubljeni ukrepi za izboljšanje položaja posameznih sektorjev se izvajajo prepočasi. Na slednje smo opozorili na sestanku s predsednikom vlade in predstavniki treh za nas najpomembnejših ministrstev. Opozorili smo jih na nepokrivanje stroškov pridelave v skoraj vseh kmetijskih panogah in na že dalj časa nerešene težave, ki se kopičijo in se s časom le še povečujejo. Slovensko mleko je tretje najslabše plačano mleko v Evropski uniji, njegova cena v trgovini pa takšna kot v večini evropskih držav! Zdaj so že jasna cenovna nesorazmerja znotraj verige od njive do mize in jasno je, da najkrajšo potegneta kmet in potrošnik, pa tudi predelovalni obrati niso dosti na boljšem. In če lahko z osnovnimi računskimi operacijami ugotovimo, kdo poje največji kos pogače, zakaj se teh razmerij ne da spremeniti?

Zadnji teden februarja se je v Parizu odvijal mednarodni kmetijski sestanek s stoštiridesetno tradicijo. Ob tej priložnosti smo se sestali s predstavniki francoskega združenja kmetijskih zbornic. Med pogovorom smo ugotovili, da smo si edini glede tega, kakšna bi morala biti skupna politika v prihodnje in kakšni so cilji evropskega kmetijstva oziroma evropskih kmetov. Žal pa ne morem podoživeti njihovega zadovoljstva z dogovorom med predsednikom države, kmetijskim ministrom in vrhom kmetijskih zbornic. Predsednik Francije se je namreč javno zavezal, da bo uravnotežil razmerja prihodkov posameznih akterjev v verigi od njive do mize. In ni šlo zgolj za izjavo – podani so bili roki, načini reševanja, zadolžitve posameznih organizacij in, kar je najpomembnejše, napovedal je svojo dejavno vlogo, v kolikor ne bo prišlo do dogovora med kmeti, odkupovalci, predelovalci in trgovino. Osnovno načelo pa je jasno: delež prihodka mora biti sorazmeren deležu vložka. Menim, da je to dobro zagotovilo, da francoski kmetje z večjo gotovostjo vstopajo v letošnjo pomlad. Kdaj pa mi?

IZ VSEBINE

NOVICE

Nevladne kmetijske organizacije na sestanku s predsednikom vlade.....	3
Pojavljajo se zavajajoče ponudbe!	3

POGOVOR Z EVROPSKIM POSLANCEM

DR. MILANOM ZVEROM

Odločanje o prihodnosti SKP bo pokazalo pravo moč Evropskega parlamenta.....	4

TEMA MESECA – KAKO DO SREDSTEV

IZ NASLOVA UKREPOV SKP

Vlaganje zbirnih vlog letos nekoliko prej	6
Bolje dvakrat kot nikoli.....	9

AKTUALNO

Obljubljene spremembe uredb o VVO	12
Vprašljivi ekonomski učinki reforme	13
Novosti v hmeljarstvu	14

GOZD IN OBNOVLJIVI VIRI

Peta licitacija lesa se je iztekla nad pričakovanji.....	16
Srednjeevropska konferenca o biomasi	18
Naložba v sončno elektrarno je lahko donosna	19

VABILO NA XXXVIII. LETNI POSVET ZADRUŽNIKOV

Vloga zadrug v prihodnji skupni kmetijski politiki	22

EKOLOŠKO KMETOVANJE

Kakšna naj bo ekološka reja govedi?.....	23

PRAVNI NASVETI

Novosti pri ugotavljanju katastrskega dohodka	26

MEDNARODNA DEJAVNOST

Kako postati Ponosen kmet	27
Srečanje evropskih kmetijskih zbornic v Bruslju	28

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana	30

Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Naslov: Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/513 66 00, faks: 01/513 66 50, zelena.dezela@kgzs.si
 Uredniški odbor: Andrej Kermavnar (predsednik), Ema Zadel (podpredsednica), Vlado Avguštin, Jože Benec, Bogdana Brilj, Jožef Cigan, Marjana Cvirn, Maks Ipavec, Anita Jakuš, dr. Stane Klemenčič, Jože Meolič, Alojz Pori, Jernej Redek in Darinka Sebenik
 Odgovorna urednica: mag. Tatjana Čop, tel.: 01/513 66 40, 041/366 506
 Grafično oblikovanje, prelom in izvedba: Andrej Lombar
 Naslovnica: foto: Marjan Papež
 Jezikovni pregled: Marjana Cvirn. Tisk: DELO, d.d.
 Oglasno trženje: bjm.natalija@siol.net, tel.: 01 513 08 30, GSM: 031 668 626.
 Naklada: 92.000 izvodov. Cena: 0,41 €. Časopis je za člane KGZS brezplačen.

Nevladne kmetijske organizacije na sestanku s predsednikom vlade

Sredi februarja so se s predsednikom Vlade RS Borutom Pahorjem sestali predstavniki nevladnih kmetijskih organizacij, ki so predstavili pereče težave v kmetijstvu. Največ besed so namenili težavam pri kmetovanju na vodovarstvenih območjih (VVO). Na sestanku, ki se ga je udeležil tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan, so se dogovorili, da bo Vlada RS najkasneje do obdobja, ko se opravljajo spomladanska dela (do konca aprila), sprejela vse uredbe o VVO, po katerih bo možno kmetovati pod določenimi pogoji. Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Ciril Smrkolj je ponovno opozoril na nepravilna razmerja znotraj verige »od kmeta do kupca« in na nepokrivanje stroškov prireje oziroma pridelave v prašičereji, hmeljarstvu, vinogradništvu in vinarstvu. Več na strani 12. (Foto: Robert Peklaj)

» JERICA POTOČNIK

Zemlji na kožo napisano

Vabimo na razstavo fotografij in fotomontaž Marka Modica Zemlji na kožo napisano, ki bo na Jakopičevem sprehajališču v Ljubljani od 1. marca do 30. aprila 2011.

Organizator razstave je Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani ob sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zavodom za turizem Ljubljana, Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije in Zadržno zvezo Slovenije. Njen namen je pokazati ljudem, kako pomembno je ohraniti kmetijska zemljišča za pridelavo lokalno pridelane hrane, ki kljub splošni globalizaciji na Zemlji človeku pomeni vedno večjo dobrino.

Cenjani člani in članice!

Pred nami je kampanja za pridobivanje sredstev iz naslova ukrepov Skupne kmetijske politike. Za njen uspeh se moramo nanjo dobro pripraviti tudi kmetje. Pozorno preberite objavljena prispevka v temi meseca in se pri svojem kmetijskem svetovalcu oziroma kmetijski svetovalki pravočasno naročite na termin za izpolnjevanje vlog. **Letos poteka kampanja od 1. marca do 6. maja 2011.**

Ciril Smrkolj, predsednik

Pojavljajo se zavajajoče ponudbe!

V zadnjem času se na območju Gorenjske, verjetno pa tudi drugod, pojavljajo podjetja, ki kmetom pošiljajo zavajajoče ponudbe za izdelavo vlog za pridobitev sredstev na razpisih PRP. V ponudbah niso upoštevani pogoji razpisov za možnost kandidiranja na razpisih.

Člane KGZS opozarjamo, naj bodo previdni pri sklepanju dogovorov z različnimi ponudniki tovrstnih storitev, predvsem pa pri posredovanju svojih elektronskih podpisov brez vnaprej natančno dogovorjenih obveznosti. Vsi, ki želijo kandidirati na razpise v okviru PRP, naj predhodno dobro preučijo vsebino razpisa in preverijo, ali sploh izpolnjujejo pogoje.

Na kmetijski svetovalni službi, ki deluje v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije oziroma območnih kmetijsko gozdarskih zavodov, so kmetijski svetovalci dobro seznanjeni z omenjenimi razpisi in razpisnimi pogoji in vam bodo dali zanesljive informacije.

Župnijski urad Sveti Andraž nad Polzelo vabi na blagoslov traktorjev, ki bo v nedeljo, 13. marca, ob 11.30 v Andražu nad Polzelo. Blagoslov bo opravil škof dr. Peter Štumpf. Sveta maša bo ob 10. uri.
V okviru blagoslova bo potekala tudi kmečka tržnica.
Kdor ne more priti s traktorjem, pa naj prinese s sabo traktorski ključ.

Cenjene članice Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije!

Cenim vas vse dni v letu, a prav je, da vam še posebej voščim ob dveh marčevskih praznikih: ob 8. marcu, mednarodnem dnevu žena in 25. marcu, materinskem dnevu.

Kmečke in podeželske žene in dekleta, prisrčna hvala za vse, s čimer prispevate k lepšemu življenju na podeželju!

Ciril Smrkolj, predsednik

Odločanje o prihodnosti SKP bo pokazalo pravo moč Evropskega parlamenta

Za marčevsko številko Zelene dežele smo pripravili pogovor z evropskim poslancem dr. Milanom Zverom, ki je dejaven na več področjih. Za naše bralce pa je najbolj pomembno njegovo delovanje v parlamentarnem odboru za kmetijstvo in razvoj podeželja.

V evropskem parlamentu delujejo številni odbori, ki pokrivajo področja, s katerimi se ukvarjajo in o katerih tudi odločajo evropski poslanci. Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja sodi med pomembnejše, Slovenijo pa v njem zastopa dr. Milan Zver. Že nekaj časa se veliko govori o prihodnosti skupne kmetijske politike in deležu evropskega proračuna, namenjenega tej najmočnejši in tudi najdražji skupni politiki. V bližnji prihodnosti bodo tudi dorečene spremembe, ki bodo pomenile prelomnico v evropskem kmetijstvu – ali se bo obrnilo na bolje ali na slabše, pa je deloma odvisno tudi od Evropskega parlamenta, ki ima od prejšnjega leta dalje več pristojnosti. S slovenskim članom odbora za kmetijstvo smo se pogovarjali o njegovih stališčih in o njegovem videnju prihodnosti evropskega kmetijstva.

Vaša strokovna pot je zelo pestra. Bili ste dejavni na veliko različnih področjih, med katerimi pa ne najdemo kmetijstva. Kako ste postali član parlamentarnega odbora za kme-

tijstvo in razvoj podeželja?

Volivcem sem obljubil, da bom postal dejaven član enega izmed odborov, ki pokriva eno od skupnih politik oziroma področje, ki je realno za Slovenijo pomembno. To pa je zanesljivo kmetijstvo. Ker pa je bil velik naval na ta odbor, sem postal nadomestni član, kar pomeni omejene pravice pri nekaterih glasovanjih. Sem pa polnopravni član odbora za šolstvo, kulturo in izobraževanje. V tem sklopu sem ravno končal s pripravo pobude Mladi in mobilnost. Slovenski mladi kmetje so dobro organizirani in povezani na evropski ravni. Ob prvem srečanju se je izkazalo, da bomo lahko dobro sodelovali in aprila bomo organizirali konferenco Mladi in kmetijstvo, na kateri bodo naši mladi kmetje opozorili na težave, ki jih delijo s sovrstniki v drugih evropskih državah. Med te sodi tudi težava s prevzemom kmetij – leta poteka prepočasi in pogosto prepozno.

Sicer sem tudi poročevalec v senci za ženske na podeželju, ki so morda še bolj ranljiva skupina kot mladi. Konec februarja sem na obisk povabil kmetice iz Svete Trojice in Destrnika. Na takšen način ohranjam in utrjujem stik s tema dvema zelo

Evropski parlament je z novo pogodbo dobil nove pristojnosti, odgovornosti in več dela, obenem pa manj sredstev. Pred desetimi leti je proračun Evropskega parlamenta predstavljal 1,3 % BDP v EU, danes predstavlja 1,12 % BDP. Parlament je sicer postal pomembna ustanova, a še vedno ne dovolj. Naša moč ali šibkost se bo pokazala pri soodločanju glede deleža kmetijskega proračuna in s tem prihodnosti skupne kmetijske politike. (Foto: Marjan Papež)

pomembnima socialnima skupinama na podeželju.

Nedvomno ste se v tem času precej podrobno seznanili z značilnostmi in težavami evropskega in slovenskega kmetijstva ter skupno kmetijsko politiko. Pa vendar se vedno znova pojavljajo nova vprašanja, nove težave. S kom se ob takšni priložnosti posvetujete? Ali ste se kdaj že obrnili na Kmetijsko gozdarsko zbor-

nico Slovenije ali drugo nevladno organizacijo s kmetijskega področja?

Iskreno lahko povem, da tu možnosti sodelovanja niso dovolj izkoriščene. S predsednikom Cirilom Smrkoljem se sicer dobro poznavam in se srečujem na strokovnih prireditvah, vendar je pravega sodelovanja in podpore zanesljivo premalo. Lahko pa bi tudi obratno postavili zadevo – Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije premalo

izkorišča mene kot člana evropskega odbora za kmetijstvo. Verjetno bi jim lahko pomagal pri navezavi stikov s pomembnimi akterji evropske politike, ki jih poznam. Omenil sem že, da sodelujem s slovensko podeželsko mladino in kmetičami. Seveda pa to ne nadomesti strokovnega sodelovanja s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije. Pogosto bi potreboval kakšno razlago in nasvet glede posebnih strokovnih vprašanj in pri tem bi čimprejšnje sodelovanje z zbornico prišlo zelo prav.

Sedaj potekajo pogovori o prihodnosti skupne kmetijske politike po letu 2013. Kakšno je vaše stališče in ali se razlikuje od stališča poslanskih kolegov?

Osebnostno se zavzemam za ohranitev deleža evropskega proračuna, namenjenega kmetijstvu. Sem proti zmanjševanju, saj so pred kmetijstvom pomembne naloge. Poročevalec Albert Dess pripravlja resolucijo in želi slišati tudi moja stališča. V resoluciji zlasti želimo zavezati Evropsko komisijo, da ne bo zmanjševala deleža evropskega proračuna, namenjenega kmetijstvu. Ravno to vprašanje sem pred kratkim postavil evropskemu komisarju za proračun Januszu Lewandowskem. Po njegovih besedah bo težko ohraniti sedanjí »kmetijski« delež v proračunu. Slednji že od leta 1985 pada. Takrat je bilo 74 odstotkov sredstev namenjenih kmetijstvu, a ob drugih ciljih. Danes je Evropa večja, postavljeni pa so drugi cilji. Iskreno povedano slabo kaže in verjetno se bomo morali sprijazniti z dodatnim zmanjševanjem kmetijskega proračuna, čeprav večina poslancev Evropskega parlamenta zagovarja ohrani-

tev sedanje ravni. Res pa je, da glede tega parlament ni v celoti enotnega mnenja. Pojavljajo se namreč tudi težnje po tem, da bi kmetijstvu dodelili nekoliko manj sredstev, raziskavam in razvoju pa več.

Evropski parlament je v preteklem letu uradno dobil nove, večje pristojnosti. Ali je to dejansko že čutili pri delu poslancev?

Evropski parlament je sicer z novo pogodbo pridobil nove pristojnosti in lanskega decembra smo prvič skupaj z Evropskim svetom sprejemali proračun. Ob tem je komisar za proračun opozoril na težave z evropskim proračunom nasploh ter napovedal prve zaplete s plačili že v letu 2012.

Nove članice Evropske unije zahtevajo spremembe skupne kmetijske politike že zaradi nenehnikih podpor. Kmet v Estoniji na hektar dobi 90 evrov, v Belgiji pa 500 evrov. Na drugi strani pa bi bilo nepravilno, da bi vsi dobili enako, saj tudi pridelovalni pogoji niso enaki. Nemci in Francozi poskušajo priti do nekakšne formule, ki bi ustrezala vsem. Bistvo pa je, da bo denarja verjetno celo nekoliko manj. Oblikovala se je tudi neformalna skupina novih članic, v kateri tudi sam sodelujem, vendar sem že na začetku poudaril, da jih vedno ne bom podprl, saj se stališča Slovenije pogosto razlikujejo od stališč na primer Romunije ali Bolgarije. Morda bo Sloveniji bližje francoski ali nemški model. In ravno tu bom potreboval pomoč vaše zbornice. Glede nove skupne kmetijske politike težko rečem, da ima kakšen od poslancev večji vpliv ali glavno besedo. Tu tako Evropski svet kot Evropska komisija še vedno želita ohraniti glavno vlogo, vendar brez

upoštevanja parlamenta ne bo šlo! Pri tem bo Evropski parlament najverjetneje uveljavljal svojo pogodbeno pravico soodločevalca. Sicer so razlike med poslanci, celo iz istih držav. Enotnost parlamenta glede tega vprašanja se bo pokazala ob razgrnitvi Dessoove resolucije. Večji del poslancev je za to, da se ohrani kmetijski delež evropskega proračuna. Bojim pa se, da se bo potrebno na koncu sprijazniti z dejstvom, da je sredstev v evropskem proračunu manj kot bi jih potrebovali.

Kakšno pa je s sodelovanjem z Evropskim ekonomsko-social-

nim odborom (EESO) oziroma njegovo strokovno skupino za kmetijstvo?

Na kmetijskem področju še nisem dosti sodeloval s tem evropskim organom, na šolskem pa. Moj vtis je, da so njihove strokovne kapacitete izjemne. V prihodnje pa bo zanesljivo potrebno vzpostaviti tudi sodelovanje s predstavnikom Slovenije, to pa je direktor vaše zbornice. Videti je, da sodi vzpostavitev boljšega sodelovanja s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije med pomembnejšimi nalogami!

»POGOVOR ZAPISALA:
TATJANA ČOP

Dr. Milan Zver se je rodil 25. maja 1962 v Ljubljani. Leta 1987 je diplomiral na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo na ljubljanski univerzi, se kot mladi raziskovalec zaposlil na isti fakulteti ter vpisal magistrski študij, ki ga je končal leta 1990.

Leta 1992 se je zaposlil na Vladi RS, nekaj časa je bil obnem še asistent pri predmetu Zgodovina slovenske politične misli. Leta 1994 se je zaposlil na Mestni občini Ljubljana, kjer je bil sekretar Mestnega sveta in kasneje strokovni sodelavec v Državnem zboru RS. V devetdesetih letih je bil še svetovalec Vlade RS, svetnik lokalne skupnosti, kasneje državni svetnik. Leta 1998 je uspešno zagovarjal doktorsko tezo na Fakulteti za družbene vede, naslednje leto pa je postal predavatelj in nosilec predmeta sociologija na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru. Kot predavatelj je bil povabljen tudi k izvajanju programa sociologije na Fakulteti za varnostne vede.

Na državnoborskih volitvah leta 2004 je bil izvoljen za poslanca, med letoma 2004 in 2008 pa je bil minister za šolstvo in šport. V prvi polovici leta 2008, času slovenskega predsedovanja Evropski uniji, je tako vodil Svet Evropske unije za izobraževanje in mladino. Kot predsednik Sveta je vodil ali dejavno sodeloval na mnogih mednarodnih srečanjih s področja izobraževanja, inovativnosti, večjezičnosti in drugih.

Od julija 2009 je poslanec v Evropskem parlamentu. Vodi slovensko nacionalno delegacijo v Evropski ljudski stranki. Je član odbora Evropskega parlamenta za kulturo in izobraževanje ter nadomestni član odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja, poleg tega pa je tudi nadomestni član posebnega odbora za politične izzive in proračunska sredstva za trajnostno Evropsko unijo po letu 2013. Sodeluje v delegacijah Evropskega parlamenta za Makedonijo in Kitajsko ter v mnogih drugih parlamentarnih delovnih telesih.

Vlaganje zbirnih vlog letos nekoliko prej

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije oziroma v javni kmetijski svetovalni službi, ki deluje pod njenim okriljem, in na Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (Agencija) je vse nared za začetek nove kampanje za oddajo zahtevkov za ukrepe kmetijske politike za leto 2011, ki se letos začne in tudi zaključi že nekoliko prej! V prispevku vas želimo opozoriti na letošnje roke in pomembne novosti v letu 2011.

Tako kot smo tega že vajeni, se zbirne vloge, določene priloge, morebitne dopolnitve vlog in tudi zahtevki za živalske premije izpolnjujejo elektronsko in praviloma pošljejo na Agencijo v elektronski obliki. Praksa preteklih let kaže, da le malo takšnih vlagateljev ne pride po pomoč h kmetijskemu svetovalcu, ki je za to delo primerno strokovno in tehnično usposobljen. Glede na dobre izkušnje na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (v nadaljevanju KGZS) ne vidimo nobenega razloga, da vloge ali posamezni zahtevki ne bi bili na Agencijo poslani v elektronski obliki, podpisani z elektronskim podpisom kmetijskega svetovalca (s pooblastilom upravičenci pooblastite svetovalce, da v vašem imenu elektronsko podpišejo zbirno vlogo).

Kljub temu pa imajo vlagatelji možnost, da lahko zbirno vlogo in ostale zahtevke pošljejo na Agencijo kot podpisan računalniški izpis s priporočeno pošto, vendar je pri tem večja možnost morebitnih napak kot pri elektronski oddaji. Ob vsem tem pa še vedno ostaja obveza, da je potrebno s priporočeno pošto na Agencijo poslati vse priloge, za katere je predvideno, da se ne

pošiljajo elektronsko (Obvestilo o izločitvi/nadomestitvi živali ...). Prav tako je potrebno na enak način na Agencijo poslati tudi obrazce, ki se sicer izpolnijo elektronsko, na njih pa je zahtevan podpis druge osebe (obrazec B1 (oddaja/nabava živalskih gnojil), obrazec F (prodaja/odstop zemljišč vključenih v KOP) in obrazec G (zahtevki za podukrep PAS)).

POZOR!

V letošnjem letu se nekoliko skrajšuje rok za oddajo zbirnih vlog. Kampanja se prične 1. marca 2011 in konča že 6. maja 2011.

PRIPRAVE KMETIJSKE SVETOVALNE SLUŽBE PRI KGZS NA POMOČ VLAGATELJEM

Kmetijski svetovalci bodo tudi v letu 2011 na 84 vnosnih mestih svetovali nosilcem kmetijskih gospodarstev v zvezi z ukrepi kmetijske politike, nudili pomoč pri izpolnjevanju zbirnih vlog in izvedli elektronsko izpolnjevanje vlog. Stroške elektronskega izpolnjevanja in vložitev zahtevkov sofinancira nosilec v višini 12.52 evrov na uro vnosa. Pomoč vlagateljem bo potekala po sistemu naročanja, ki bo na posameznih območjih potekalo enako kot v

preteklih letih. O naročanju se lahko podrobneje pozanimajte na izpostavah kmetijske svetovalne službe.

Ker je večina izobraževanj, ki so namenjena seznanitvi kmetov z novostmi glede vlaganja zahtevkov in izpolnjevanja pogojev posameznih ukrepov že mimo in ker Agencija v letošnjem letu ob predtisku ne bo pošiljala podrobnejših navodil in predstavitev novosti, vam poleg osebnih svetovanj kmetijskih svetovalcev ostaja le še elektronska oblika navodil, ki jo lahko najdete na internetnih straneh Agencije, MKGP in KGZS.

Na naročeni termin za pomoč pri izpolnjevanju zbirne vloge pri kmetijskih svetovalcih vas prosimo, da prinesete sledeče dokumente:

- v primeru, da pride namesto nosilca pooblaščenec, mora le-ta prinesiti dve originalno podpisani navadni pooblastili, katerega obrazec lahko prejmete pri kmetijskih svetovalcih ali pa ga najdete na zadnji strani kratkega opomnika, ki ste ga prejeli skupaj s predtiskom,
- zbirno vlogo in ostale zahtevke za leto 2010,
- predtisk 2011,
- seznam vseh živali na dan 1. 2. 2011,
- izmere posameznih poljin za njive, na katerih gojite več

vrst rastlin,

- v primeru oddaje živalskih gnojil seznam prejemnikov ter vrsto in količino oddanih gnojil,
- v primeru izvajanja podukrepa reja avtohtonih in tradicionalnih pasem domačih živali (PAS) seznam živali z identifikacijskimi številkami,
- v primeru spremenjenega transakcijskega računa kartico novega transakcijskega računa,
- ostale dokumente o kmetijskem gospodarstvu, ki bodo lahko v pomoč pri izpolnjevanju vloge in zahtevkov (meritve strmih travnikov, odločbo o dodelitvi oziroma prenosu plačilnih pravic, zapisnike kontrolorjev, zadnji izpis o urejenih GERK-ih iz registra kmetijskih gospodarstev, odločbe o prejetih plačilih za preteklo leto, morebitne še nerešene pritožbe na odločbe ...).

NOVOSTI V PREDPISIH

Neposredna plačila

V letu 2011 boste ob izpolnjevanju predpisanih pogojev lahko uveljavljali zahtevke za:

- izplačilo plačilnih pravic z dodatki,
- posebne premije za bike in vole,

Roki za oddajo zbirne vloge, prilog in ostalih zahtevkov

Redni rok za vložitev zbirne vloge (zahtevek za izplačilo plačilnih pravic z vsemi dodatki, zahtevek za OMD, KOP ...)	1. marec–6. maj 2011
25-dnevni zamudni rok za vložitev zbirne vloge (1-odstotno znižanje plačil na delovni dan zamude)	7.–31. maj 2011
Obrazec B1 za oddajo/nabavo živinskih gnojil lahko oddate skupaj z zbirno vlogo ali posebej.	najpozneje do 31. avgusta 2011
Zapisnik o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik (za podukrep KOP planinska paša s pastirjem mora biti oddana tudi pogodba s pastirjem)	do 30. junija 2011
Zahtevek za posebno premijo za bike in vole*: če je bil zakol ali izvoz izvršen med 1. 1. in 31. 5. 2011 če je bil zakol ali izvoz izvršen med 1. 6. in 30. 9. 2011 če je bil zakol ali izvoz izvršen med 1. 10. in 31. 12. 2011	1.–30. junij 2011 1.–31. oktober 2011 1.–31. januar 2012
Zahtevek za dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih govedu: za krave, ki so telile od 11. 12. 2010 do 31. 3. 2011 za krave, ki so telile od 1. 4. 2011 do 31. 7. 2011 za krave, ki so telile od 1. 8. 2011 do 10. 12. 2011	1.–30. junij 2011 1.–31. oktober 2011 1.–31. januar 2012

*V primeru odpreme živali v drugo državo članico EU je treba zahtevek za posebno premijo vložiti preden žival zapusti ozemlje Republike Slovenije. Zahtevku se priloži originalni potni list ter označi rubrika »Odprema v EU«.

- dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih govedu,
- pomoč za stročnice,
- podpora za pridelavo lupinarjev in
- dodatno plačilo za mleko za gorska višinska in strma kmetijska gospodarstva.

Spremembe v letu 2011:

- do izplačila plačilnih pravic je od leta 2011 dalje upravičena površina, posejana z vrtnim makom,
- od 2011 dalje mora biti minimalna strnjena površina konoplje oziroma vrtnega maka na posameznem GERK-u najmanj 0,1 ha (torej ne več 0,3 ha) in
- spreminja se Pravilnik o pogojih za pridobitev dovoljenja za gojenje konoplje in vrtnega maka.

Na podlagi analiz vloženih in odobrenih zahtevkov v preteklih letih ugotavljamo, da je vedno več plačilnih pravic ne-

izkoriščenih. Plačilne pravice, ki niso izkoriščene vsaj enkrat v dveh zaporednih letih, se izdvojijo v nacionalno rezervo. Ker se je rok za prenos plačilnih pravic na drugo kmetijsko gospodarstvo iztekel 31. januarja 2011, je izkoriščenost plačilnih pravic možno zagotoviti le z dovolj velikim obsegom kmetijskih zemljišč na kmetijskem gospodarstvu (morda tudi z dodatnim zakupom zemljišč). S tem se bodo lahko kar se da v največjem obsegu izkoristila tudi sredstva, ki so na razpolago. Če želite preveriti število, vrednost, izkoriščenost ... plačilnih pravic v registru plačilnih pravic, to lahko storite na internetni strani Agencije (<http://pregled.arsktrp.gov.si/rpp.php>). Dostop do podatkov je omogočen preko vpisa KMG-MID številke. Da ne bo po nepotrebem zaradi neizkoriščenosti plačilnih pravic v dveh zaporednih letih prišlo do od-

vzema oziroma izdvojitve plačilnih pravic v nacionalno rezervo, upravičence ponovno opominjamo tudi na možnost izmeničnega koriščenja plačilnih pravic. To pride v poštev, če na kmetijskem gospodarstvu ni dovolj upravičenih površin, da bi se v tekočem letu lahko uveljavljal zahtevek za vse plačilne pravice, seveda pa to ni optimalna rešitev. O tej možnosti se lahko vlagatelji podrobneje informirate pri kmetijskih svetovalcih in jo uporabite na zahtevku za izplačilo plačilnih pravic.

Ker se zaradi strožjih kontrol preveč denarja zgublja tudi zaradi napak na področju identifikacije in registracije živali, vas ponovno opozarjamo, da je nujno potrebno spoštovati roke za sporočanje premikov, zakola, telitve ... živali, kar lahko opravite na pooblašče-

nih veterinarskih postajah ali selekcijskih službah na KGZ.

Za izpolnjevanje pogojev za posebno premijo za bike in vole ter dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih govedu morajo biti vsi podatki v CRG urejeni do vključno prvega dne obdobja obvezne reje. Premiki znotraj obdobja obvezne reje morajo biti sporočeni v sedmih dneh, sicer se zahtevek za žival zavrne. Prav tako je potrebno v primeru izgub, poškodb ... ušesnih številčk pravočasno poskrbeti za njihovo nadomestitev (najkasneje v sedmih dneh) ter ažurno voditi register govedu in imeti urejene potne liste za vse govedu.

Imetniki prašičev in drobnice morajo v letu 2011 v register prašičev in register drobnice, ki ga vodijo na svojem kmetijskem gospodarstvu (roza in zelena knjiga), vpisati stalež na dan 1. februar 2011 in ne na dan 1. marec 2011, kot je to veljalo do sedaj.

Plačila 2. osi Programa razvoja podeželja

Spremembe uredbe za ukrepe osi 2 se nanašajo na četrto spremembo Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 (PRP), ki sicer še niso uradno potrjene s strani Evropske komisije. Predvideno je, da bodo vlagatelji zahtevke za ukrepe osi 2 lahko vložili pred potrditvijo četrte spremembe PRP, o njih pa bo Agencija odločala v skladu s potrjeno četrto spremembo PRP.

Območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD)

Sistem dodeljevanja plačil in višina plačil za ukrep OMD se v letu 2011 glede na leto 2010 ne spreminja, kar pomeni, da osta-

O pogojih pri posameznih ukrepih, rokih, postopkih, urejanju GERK-ov in drugem se pravočasno in čim bolj podrobno pozanimajte! (Foto: Jože Očko)

ja razmerje med variabilnim delom (dodeljene točke) in fiksni delom nespremenjeno v razmerju 45 : 55. Prav tako ostajajo nespremenjeni tudi kriteriji za dodelitev točk na ravni posameznih GERK-ov in kmetijskih gospodarstev.

Kmetijsko-okoljska plačila (podukrepi KOP)

Zaradi uveljavitve Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09) so se spremenile dovoljene količine vnosa skupnega dušika. Te vrednosti se, glede na vrsto kmetijske rastline, gibljejo od 60 do 320 kg dušika na hektar letno in pomenijo običajno kmetijsko prakso (standard). Mejne vrednosti vnosa skupnega dušika za podukrepe KOP so po novem glede na običajno kmetijsko prakso za okoli 30 odstotkov nižje. Izjema so podukrepi ohranjanje kolobarja, ozeleni-

tevnjivskih površin in integrirano poljedelstvo, pri katerih se dosedanja zahteva glede vnosa dušika praktično ni spremenila. Zaradi teh sprememb se plačilo za podukrep travniški sadovnjaki malenkostno poviša, plačila pri ostalih podukrepih KOP pa se ne spremenijo. Ob tem je potrebno spomniti na določilo PRP, ki v primeru sprememb nacionalne zakonodaje in zakonodaje Evropske unije predvideva uskladitev obstoječih kmetijsko-okoljskih obveznosti s temi spremembami. Hkrati v teh primerih PRP tudi določa, da ob nesprejemanju novih pogojev s strani upravičenca njegova obveznost za izvajanje kmetijsko-okoljskih podukrepov preneha, pri čemer mu prejetih sredstev za obdobje, ko je obveznost veljala, ni potrebno vrniti.

Na vodovarstvenih območjih, kjer zaradi veljavnosti nacionalnih uredb, ki urejajo vodovarstvena območja, prihaja

do prekrivanja zahteve po preprečitvi uporabe fitofarmaceutskih sredstev, se plačila za podukrep pokritost tal na vodovarstvenem območju znižajo za njive in trajne nasade, za travnino pa se ne spremenijo.

Novost je tudi pri preverjanju obtežbe. Če pogoj glede zahtevane obtežbe za tekoče leto ni izpolnjen, se plačila ustrezno znižajo v odvisnosti od pogostosti te kršitve.

Spremembe predpisov prinašajo tudi milejši sistem kršitev in sankcij, tako da so kršitve glede na resnost razdeljene v štiri skupine, vsaki skupini pa so pripisane odgovarjajoče sankcije.

Ob vsem navedenem, razen v primerih višje sile ali ob morebitnih za kmetijsko gospodarstvo nesprejemljivih spremembah pogojev PRP, še vedno velja, da morate v letu 2011 z izvajanjem podukrepov nadaljevati vsi, ki ste vanje vstopili

v novem programskem obdobju (od vključno leta 2007 dalje). Z letošnjim letom se za tiste, ki ste v program vstopili v letu 2007, izteka petletno obdobje, kar pomeni, da morate obveznosti izpolnjevati najmanj do 31. decembra 2011 (vključeni v podukrep ZEL do 15. februarja 2012) in zatem še pet let po prejemu sredstev hraniti vso dokumentacijo.

Prav gotovo marsikoga zanima, kako bo potekalo izvajanje podukrepov KOP v letih 2012–2013, ko večini že poteče petletna pogodbeno obveznost, in kaj se predvideva glede teh ukrepov po letu 2013.

Po predvidevanjih MKGP naj bi se podukrepi KOP nadaljevali tudi v letu 2012. Vključenim v KOP bo predvidoma ponujena možnost podaljšanja obveznosti za dve leti, to je do konca leta 2013. Glede na veljavno uredbo za ukrepe osi 2 bo tudi v letu 2012 predvidoma dana možnost, da se na novo vstopi v naslednje podukrepe KOP: EK, TSA, V30, V40, EKP, HAB, MET, STE in VTR.

Predvidoma se bodo podukrepi KOP izvajali tudi po letu 2013, želja pa je, da bi bili drugače zasnovani in bolj ciljno usmerjeni.

Naj vam ob koncu priporočimo, da se poskušate vlagatelji o pogojih pri posameznih ukrepih, rokih, postopkih, urejanju GERK-ov, ... kar se da dobro informirati iz vseh razpoložljivih virov (predavanja, članki, internetne objave ...). Vabimo vas tudi, da se glede vseh morebitnih nejasnosti obrnete na kmetijske svetovalce pri KGZS ter da z oddajo zahtevkov za leto 2011 ne odlašate, saj je rok za oddajo zahtevkov skrajšan na 6. maj 2011.

» DR. JERNEJ DEMŠAR

Bolje dvakrat kot nikoli

Pravilno vrisani GERK-i so podlaga za prejem sredstev brez odbitkov in sankcij.

Že večkrat smo pisali in vas opozarjali na pomembnost pravilnega vrisa GERK-ov in o kršitvah in sankcijah zaradi nepravilno vrisanih GERK-ov. S tem prispevkom vas želimo ponovno spodbuditi, da GERK-e vsakoletno pregledate in jih po potrebi popravite.

Tudi pred oddajo zbirne vloge za leto 2011 preverite pravilnost vrisanih GERK-ov na svojem kmetijskem gospodarstvu, jih uskladite z dejanskim stanjem v naravi, izločite neupravičene površine in hkrati tudi povečajte obseg GERK-ov na površinah, ki ste jih na novo očistili oziroma jih na kakšen drugačen način uredili za kmetijsko rabo.

USKLAJEVANJE GERK-OV, KI ODSTOPAJO OD EVIDENCE DEJANSKE RABE

Od januarja 2011 dalje se GERK-i, ki odstopajo od evidence dejanske rabe, ne spreminjajo več po uradni dolžnosti kot lani, ampak bodo neusklajeni GERK-i, ki imajo odstopanje od evidence dejanske rabe večje od predpisane tolerance oziroma večje od 1 hektarja, v registru kmetijskih gospodarstev (RKG) označeni kot NEUSKLAJENI. Do konca februarja naj bi bili vsi nosilci, ki ste v lanskem letu oddali zbirno vlogo, o neusklajenih GERK-ih obveščeni s predtiskom, poleg tega pa so tudi upravne enote že začele vabiti nosilce na usklajitev GERK-ov. Vložitev zbirne vloge ne bo mogoča, če nosilec kmetijskega gospodarstva

na upravni enoti ne bo usklajil neusklajenih GERK-ov ter odpravil tudi drugih manjših odstopanj od evidence dejanske rabe. Če se nosilci kmetijskih gospodarstev na poziv upravne enote v roku ne bodo odzvali, bo upravna enota neupravičene površine izločila po uradni dolžnosti in nosilce o spremembah obvestila z izpisom iz registra kmetijskih gospodarstev.

Nosilci kmetijskih gospodarstev morate poskrbeti, da so GERK-i usklajeni z dejanskim stanjem v naravi, da so v GERK-ih vrisane le površine, ki so upravičene do plačil, kamor zagotovo ne sodijo ceste, dvorišča, jarki, razna nasutja gradbenega ali kakšnega drugačnega materiala, na novo zgrajeni objekti ... Prav tako je iz GERK-ov potrebno odpraviti oziroma izbrisati vse še ne odstranjene mostičke ter ozke povezovalne pasove (povezave med dvema deloma GERK-ov preko linijskega objekta nekmetijske rabe ali tudi ozke povezovalne pasove preko kmetijske rabe).

V primeru, da so se površine spreminjale, preoblikovale ali se je na njih opustila kmetijska raba, se na novo preorala njiva ..., se morajo te površine izločiti iz GERK-ov oziroma je treba spremeniti rabo GERK-ov na upravni enoti vsaj en dan pred oddajo zbirne vloge za leto 2011. Vse površine, ki niso namenjene kmetijski proizvodnji, niso upravičene do plačil in morajo biti tako izločene iz GERK-ov. Prav tako do plačil niso upravičene površine, na katerih se sicer lahko pasejo živali, vendar so preveč poraščene z drevjem in grmovjem oziroma imajo prenizko pokrovnost travinja (npr. gozd, zemljišča v zaraščanju, skalnate površine, izkrcene površine, na katerih še ni vzpostavljena ustrezna pokrovnost travinja).

Vsem vlagateljem predlagamo, da pred oddajo Zbirne vloge za leto 2011 razmislite, če so se površine, ki jih imate vrisane v GERK-ih, od lanskega leta kakorkoli spremenile. Za lažji razmislek si nosilci

kmetijskih gospodarstev postavite sledeča vprašanja:

- Ali smo gradili novo cesto ali prestavili oziroma širili obstoječo na površinah GERK-ov?
- Ali smo naredili kakšen nov objekt (hiša, gospodarsko poslopje, prizidek, silos) ali povečali obstoječe?
- Ali smo naredili kakšno novo odlagališče, skladišče za shranjevanje kmetijskih pridelkov, gnoja, lesa ... na kmetijskih zemljiščih?
- Ali kakšen del kmetijskega zemljišča ni bil obdelan in se zarašča?
- Ali smo na kmetijskih zemljiščih naredili kakšno nasutje gradbenega materiala, prekopali površine in na njih tudi v letošnjem letu ne bo vzpostavljena kmetijska raba (napeljava vodovoda ...)?
- Ali smo preoral travniške površine in naredili kakšno novo njivo?
- Ali smo skrčili kakšen trajni nasad?

Ali smo te površine, ki niso v kmetijski obdelavi, izločili iz GERK-ov?

Neizločena cesta in nezatravljeni del GERK-a

Neizločena hiša, ograjena zelenica in dvorišče okrog hiše iz GERK-a

Ali smo na površinah, na katerih smo spremenili dejansko rabo, to stanje spremenili tudi v GERK-ih?

Nepravilno vrisan GERK (meje njive so nepravilno vrisane)

Nepravilno vrisan GERK (trajni nasad mora biti ločen GERK in ne del travniškega GERK-a)

- Ali smo zatravili kakšno njivsko površino in jo spremenili v trajni travnik?

Ne glede na to, ali boste imeli nosilci kmetijskih gospodarstev v predtisku navedeno, da so GERK-i neuskklajeni, oziroma vas je ali bo upravna enota pozvala na ureditev stanja, predlagamo, da pred oddajo zbirne vloge dobro pregledate svoje GERK-e in jih po potrebi uskladite na upravni enoti. Pregled GERK-ov je mogoč na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in pre-

hrano (<http://rkg.gov.si/GERK/viewer.jsp>).

KAKO PA RAVNAMO, ČE SMO POVRŠINE GERK-OV POVEČALI?

Vpis GERK-ov je dovoljen le na površinah, ki v skladu s Pravilnikom o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč sodijo v skupine dejanske rabe njive in vrtovi, trajni nasadi ali travniške površine.

Na površinah, ki po evidenci dejanske rabe ne sodijo med upravičene kmetijske površine, se vpis GERK-ov ne dovoli, ra-

Primer izračuna popolnoma napačne izjave:

Pred vložitvijo zbirne vloge je nosilec na upravni enoti podal izjavo o dejanskem stanju v naravi na enem GERK-u, kjer so ob robu travnika na novo skrčili zarast, očistili površino in posejali travo.

V izjavi je nosilec navedel, da je GERK v velikosti 3.200 m² (32 arov) z merami 80 x 40 m, povečal za 15 m v širino, tako da po novem meri 4.400 m² (80 x 55 m). Izjava o dejanskem stanju je bila podana za 1200 m².

Ob kontroli na kraju samem se ugotovi, da je širina GERK-a dejansko povečana le za 2,9 m (80 x 42,9 m) in ne za 15 m, kot je navedel nosilec kmetijskega gospodarstva.

	Površina m ²	Dolžina (m)	Širina (m)	Obseg (m)	Tehnična toleranca GERK-a (0,75 m x obseg)
GERK pred izjavo	3200	80	40	122	
GERK + izjava (prijavljen GERK)	4400	80	55	137	102,75
Površina izjave	1200	80	15	97	
Neupravičena površina na površini, za katero je bila oddana izjava	968	80	12,1 (15-2,9)	94,1	

Izjava nosilca kmetijskega gospodarstva o dejanskem stanju v naravi je popolnoma napačna, ker je Agencija ugotovila:

- da je delež neupravičene površine, za katero je bila dana izjava, večji od 80 odstotkov; izračun: $968/1200 * 100 = 80,7\%$ in
- ker je neupravičena površina (968 m²) večja od tehnične tolerance prijavljenega GERK-a (102,75 m²).

Ker je izjava nosilca kmetijskega gospodarstva popolnoma napačna, se navedena kršitev šteje kot namerna čezmerna prijava, za katero se uporabijo najstrožja znižanja in izključitve na osnovi 60. člena Uredbe Komisije št. 1122/2009.

Izračun znižanj v primeru namerne čezmerne prijave:

	ha	Delež (%)
Celotno KMG ima štiri plačilne pravice, ki jih je prijavil za neposredna plačila:	4,0000	
Neupravičene površine so bile ugotovljene le na GERK-u z izjavo v obsegu:	0,0968	
Skupno upravičenih površin za neposredna plačila je:	3,9032	
Razlika med prijavljeno in upravičeno ugotovljeno površino je:	0,0968	2,48

Nosilec kmetijskega gospodarstva ima štiri plačilne pravice in je v letu 2011 vložil zbirno vlogo za 4 ha travnikov.

Ker je razlika med prijavljeno in ugotovljeno upravičeno površino več kot 0,5 odstotka (2,48 odstotkov) ugotovljene upravičene površine, se mu pomoč za neposredna plačila, do katere bi bil sicer upravičen, ne dodeli ($0,0968/3,9032 * 100 = 2,48\%$). Na enak način se sankcionirajo tudi zahtevki za OMD in KOP plačila.

zen v primerih, ko se taka površina uporablja za kmetijske namene. V takih primerih nosilec kmetijskega gospodarstva, ki želi vrisati GERK-na površinah, ki so v evidenci dejanske rabe »nekmetijske površine«, lahko na upravni enoti vloži izjavo nosilca o dejanskem stanju v naravi. Izjavo o dejanskem stanju v naravi vloži za vsak del GERK-a, na katerem je vzpostavil ustrezno kmetijsko rabo, pa le-ta še ni razvidna iz ortofota (letalskega posnetka), npr. če je nosilec posekal drevje in vzpostavil travnik, na ortofotu pa se še vedno vidi drevje. **S predloži-**

tvijo izjave nosilec kmetijskega gospodarstva tudi potrdi, da je seznanjen s posledicami v primeru nepravilnosti prijavljenih podatkov o GERK-ih. GERK-i z izjavami se tekom leta ne smejo spreminjati, hkrati pa bodo ti GERK-i še posebej podvrženi kontrolam na kraju samem.

Če agencija po kontroli na kraju samem za GERK, prijavljen na zbirni vlogi za leto 2011, ugotovi, da je izjava o dejanskem stanju v naravi, ki jo je nosilec kmetijskega gospodarstva podal ob vpisu ali spremembi GERK-a v RKG, popolnoma napačna, se navedena kr-

šitev šteje kot namerna čezmerna prijava površin. Izjava o dejanskem stanju v naravi je popolnoma napačna, če Agencija ugotovi, da površina posameznega GERK-a, za katero je nosilec kmetijskega gospodarstva dal izjavo ali izjave o dejanskem stanju v naravi, ni v kmetijski rabi v obsegu večjem od 1 hektarja ali da ni v kmetijski rabi več kot 80 odstotkov površine posameznega GERK-a, za katerega je nosilec kmetijskega gospodarstva dal izjavo ali izjave o dejanskem stanju v naravi in je hkrati ta površina večja od tehnične tolerance GERK-a.

Vsem nosilcem kmetijskih gospodarstev, ki ste svoje kmetijske površine širili oziroma na novo vzpostavili kmetijsko rabo, svetujemo, da zaradi izredno strogih sankcij pri napačnih prijavah teh površin, preden na upravni enoti podate izjavo o dejanskem stanju v naravi, natančno izmerite na novo vzpostavljene kmetijske površine. Hkrati tudi poskrbite, da bodo te na novo očiščene površine resnično v kmetijski rabi, da na njih ne bo raslo mlado olesenelo rastje.

»MARINKA KOROŠEC

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

RAZPIS TEKMOVANJ MLADI IN KMETIJSTVO 2011

POGOJI SODELOVANJA

Na tekmovanjih Mladi in kmetijstvo sodelujejo tričlanske ekipe mladih s podeželja, ki se prijavijo na izpostavi kmetijske svetovalne službe ali pri lokalnem društvu podeželske mladine. Tekmovalci morajo biti člani društva, ki je včlanjeno v Zvezo slovenske podeželske mladine (ZSPM).

Dve osebi tekmovalne ekipe na dan kviza ne smeta biti starejši od 20 let (lahko pa na dan kviza praznujeta 20. rojstni dan), za tretjo osebo tekmovalne ekipe pa ni starostne omejitve. Za lanskoletno zmagovalno ekipo državnega tekmovanja starostne omejitve ne veljajo.

Tekmovalci lahko tekmujejo na treh stopnjah: občinski oziroma lokalni, regijski oziroma območni in državni.

Tekmovanja se izvedejo, če se prijavita vsaj dve ekipi. Prvouvrščena ekipa se uvrsti na tekmovanje višje stopnje. Obvezna so regijska tekmovanja, samo zmagovalci teh lahko sodelujejo na državnem tekmovanju. Regijska tekmovanja organizirajo naslednja območja: Primorsko, Gorenjsko, Dolenjsko, Bela krajina, Posavsko, Ljubljansko z Zasavjem, Celjsko, Koroško, Podravske ter Pomursko.

POTEK TEKMOVANJA

Občinska in regijska tekmovanja potekajo do 31. marca 2011. Državno tekmovanje Mladi in kmetijstvo bo **16. aprila 2011 v Dobrovi pri Škocjanu** (na Dolenjskem). Na državnem tekmovanju sodelujejo ekipe, ki so bile najboljše uvrščene na regijskih

tekmovanjih, v enaki sestavi kot na regijskih tekmovanjih. Brez predhodnega izbora tekmuje tudi ekipa lanskoletnega državnega tekmovanja, ki si je v letu 2010 pridobila čast izvedbe prireditve državnega tekmovanja za leto 2011 (DPM Dobrava).

Pravila in razpise tekmovanj na lokalni in regionalni stopnji pripravijo organizatorji: lokalno društvo podeželske mladine in kmetijska svetovalna služba. Strokovno komisijo na tekmovanjih sestavljajo organizatorji in strokovnjaki.

Pravilnik državnega tekmovanja je dostopen na spletnih straneh Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije: www.kgzis.si in Zveze slovenske podeželske mladine: www.zveza-zspm.si.

LITERATURA

- Varno delo pri sečnji (Mirko Medved, Gozdarska založba, Ljubljana, 2002)
- Kako uspešno tržiti na kmetiji (Maks Vrečko, ČZD Kmečki glas, Ljubljana, 2006; strani 18–64)
- Med – značilnosti slovenskega medu (Terezija Golob in sod.; pdf inačica, strani 25–75)
- Dodatna literatura za regionalna in državno tekmovanje (Odnosi z javnostmi, Jure Brankovič, Mladinski svet Slovenije, 2010)

Organizatorji tekmovanj lahko poleg predpisanih vsebin vključijo tudi druge vsebine, le da pravi čas obvestijo tekmovalce. Predpisana literatura je tekmovalcem na voljo na kmetijsko-gozdarskih zavodih, izpostavah kmetijske svetovalne službe ter v knjižnicah.

Obljubljene spremembe uredb o VVO

Predstavniki nevladnih kmetijskih organizacij so na sestanku s predsednikom Vlade RS Borutom Pahorjem med drugim opozorili tudi na problematiko kmetovanja na vodovarstvenih območjih.

Sredi februarja so se s predsednikom Vlade RS Borutom Pahorjem sestali predstavniki nevladnih kmetijskih organizacij, ki so jih zastopali predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Ciril Smrkolj in direktor KGZS Igor Hrovatič, predsednik Zadružne zveze Slovenije (ZZS) Peter Vrisk z direktorjem ZZS Bogdanom Štepcem, predsednica Zveze kmetov Slovenije Irena Ule, predsednik Sindikata kmetov Slovenije Roman Žveglič in predstavnik Zveze slovenske podeželske mladine Rok Roblek. Sestanka so se udeležili tudi predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na čelu z ministrom Dejanom Židanom, državna sekretarka na Ministrstvu za finance Mateja Vraničar ter državni sekretar na Ministrstvu za okolje in prostor Peter Gašperšič.

Predstavniki nevladnih kmetijskih organizacij so predstavili perečo problematiko v kmetijstvu. Največ besed so posvetili problematiki kmetovanja na vodovarstvenih območjih (VVO). Ciril Smrkolj, predsednik KGZS, je predstavil predlog zakona o interventnih ukrepih na VVO, ki ga je pripravila KGZS. Predlog zakona rešuje problematiko izplačil denarnih nadomestil za leto 2009. Po veljavnih vladnih uredbah morajo namreč kmetje izva-

jati zakonsko zahtevane ukrepe vodovarstvenega režima (VVR), ne dobijo pa za to niti nadomestnih zemljišč niti denarnih nadomestil za izpad dohodka. Ker so nekateri kmetje morali ukrepe VVR izvajati že v letu 2009, je po mnenju KGZS nujno, da se jim zagotovijo denarna nadomestila za izpad dohodka za leto 2009. Minister Dejan Židan je poudaril, da se sodelovanje kmetijskega ministrstva z okoljskim ministrom izboljšuje in da se bo problematika izplačila škod obravnavala kot gospodarske škode, kar pomeni, da za tovrsten način izplačila škod le-teh ni treba priglasiti v Bruselj in se tako tudi ne bodo izplačevale po načelu de minimis. Se pa je Židan strinjal, da je nastalo škodo vsekakor treba poravnati. Povedal je, da bodo predlog zakona, podan s strani KGZS, vsekakor podrobno preučili. Na sestanku so se tudi dogovorili, da bo Vlada RS najkasneje do obdobja, ko se opravljajo spomladanska dela (do konca aprila), sprejela vse uredbe o VVO, po katerih bo možno kmetovati pod določenimi pogoji (uporaba FFS in gnojil).

Predstavniki nevladnih kmetijskih organizacij so ponovno opozorili na nepravilna razmerja znotraj verige »od kmeta do kupca«. Minister Židan se je strinjal, da ne morejo podpirati netransparentnosti znotraj verige. Pravičnejša razmerja bi se lahko uredila tudi s posebnim kodeksom, ki pa bi moral biti po mnenju ministra obvezujoč in nadzorovan. Ciril Smrkolj je pou-

Predstavniki nevladnih kmetijskih organizacij pri predsedniku Vlade.

daril, da ureditev razmerij znotraj verige še ne pomeni rešitve, ki bi zaustavila propadanje kmetij in opuščanje kmetovanja. Kot je povedal, je treba nujno zagotoviti takšne razmere, ki bodo v celoti omogočale pokrivanje stroškov priraje in pridelave. Ob tem je izpostavil področje prašičereje, hmeljarstva, vinogradništva in vinarstva, kjer je težava nepokrivanja stroškov priraje oziroma pridelave še posebej opazna. Vlado RS in pristojna ministrstva je zato pozval, da čim prej pripravijo ustrezne interventne ukrepe za pomoč tem kmetijskim panogam.

V zvezi s knjigovodstvom na kmetijah je Mateja Vraničar z Ministrstva za finance (MF) povedala, da je MF Inštitutu za revizijo že naročil izdelavo posebne računovodskega standarda, namenjenega knjigovodstvu na kmetijah.

Predstavniki nevladnih kmetijskih organizacij so zahtevali bolj operativno reševanje odprtih problematik, vezanih na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP). Dogovorili so se, da bo sestanek z MOP najkasneje v roku enega meseca.

Predsednik ZZS Peter Vrisk je na sestanku opozoril na problem prodaje deleža

Ljubljanskih mlekarov oziroma finančno nezmožnost kmetov in zadrug za takojšen odkup ter pozval predsednika vlade, da razmisli o možnostih pomoči s strani države. Gospod Pahor ga je ob tem usmeril na Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb RS. Predsednik SKS Roman Žveglič je izpostavil problematiko divjadi, v drugem delu pa opozoril na prezahtevno administracijo pri pridobivanju sredstev iz naslova ukrepov SKP. Predsednica ZKS Irena Ule je opozorila na problem samozaposlovanja kmetov, predstavnik ZSPM Rok Roblek pa na problematiko financiranja delovanja nevladnih organizacij v kmetijstvu.

Na predlog predsednika Vlade RS Boruta Pahorja mu bodo nevladne kmetijske organizacije redno, na vsake tri mesece, predstavljale aktualno kmetijsko problematiko. Ob tem je Pahor poudaril, da se morajo tekoče težave, ki se tičejo pristojnih ministrstev, sprotno reševati. V primeru kriznih situacij in neodziva s strani pristojnih resorjev pa je omenil tudi možnost posredovanja vlade.

»JERICA POTOČNIK

mešalni voz
gumijaste podloge
avtom. napajanje telet
krtače za pometanje
elektronske tehtnice

www.senk.si

SENK

041 696 636 | Hotemaže 4 | 4205 Preddvor

Vprašljivi ekonomski učinki reforme

Razprava o prihodnosti skupne kmetijske politike (SKP) do leta 2020 je v polnem razmahu. V okviru javne razprave o tem je konec januarja na Biotehniški fakulteti v Ljubljani potekal posvet ob zaključku javne razprave o prihodnosti SKP. Posveta so se udeležili tudi predstavniki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) je bila objavljena, da predstavi stališča k temi o prihodnosti neposrednih plačil (druga tema se je nanašala na upravljanje s trgi in tveganji, tretja pa na politiko razvoja podeželja).

NEPOSREDNA PLAČILA Z VEČ ADMINISTRACIJE?

Vseh učinkov uvedbe nove sheme neposrednih plačil v letu 2007 in njene spremembe po pregledu SKP (Health Check) na ravni kmetije še ni mogoče oceniti. V KGZS ocenjujemo, da bo bodoča izvedba neposrednih plačil dražja in administrativno zahtevnejša od sedanje. Nov predlog prinaša novo praznoreditev plačil na ravni kmetije. Pomemben poudarek je tudi 'ozelenitev' SKP, kjer KGZS pričakuje povečane administrativne in upravne stroške države tako pri izvedbi kot v kontroli, so nekateri od pomislekov KGZS v zvezi s prihodnostjo SKP.

Potrebujemo jasno razmejitve med uveljavljenimi kmetijsko-okoljskimi ukrepi, ki jih v Sloveniji že izvajamo, in novo zeleno komponento neposrednega plačila. Ponovno se napoveduje tudi poenostavitev navzkrižne skladnosti. KGZS se zavzema, da se sistem navzkrižne skladnosti nanaša le na ključne težave sodobnega načina kmetovanja. To bi pomenilo manjše število zahtev. Nujno je tudi

zmanjšanje administrativnega in upravnega bremena izvedbe na ravni države in kmetije.

POMANJKLJIVA VLOGA GOZDA PRI RAZVOJU PODEŽELJA

Rezultati razprave v okviru politike razvoja podeželja so bili predstavljeni v treh sklopih – okoljski vidiki, konkurenčnost in inovacije. Načrtovani ukrepi pri okoljskih vidikih morajo preprečevati opuščanje kmetijske rabe in morajo biti bolj naravnani na območja trajnega travinja, kjer se opuščanje najprej pojavi; pospeševati morajo vključevanje gozdov v okoljske programe, bolj poudariti ekološko kmetovanje kot vzor vsem za skrben in okolju prijazen način kmetovanja.

Po dveh letih intenzivnih razprav je Evropska komisija novembra lani objavila poročilo z naslovom Skupna kmetijska politika proti letu 2020. O sporočilu so razpravljali tudi številni strokovni odbori pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (KGZS), stališča je potem KGZS posredovala na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kar je bila osnova za javno razpravo, ki je potekala konec januarja na Biotehniški fakulteti v Ljubljani.

»V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije ugotavljamo, da se neposredna plačila po predlogih spreminjajo iz dohodkovnih plačil v okoljsko naravnana plačila. Zelena komponenta bo pogojevala osnovno neposredno plačilo, kar zaradi dodatnih stroškov na ravni kmetije lahko izniči učinek osnovnega plačila in dodatka za zeleno komponento.« je v razpravi izpostavil predsednik KGZS Ciril Smrkolj. (Foto: Marjan Papež)

V okviru konkurenčnosti so izzivi spodbujanje in razvijanje dopolnilnih dejavnosti na podeželju, predvsem takšnih, ki bodo povezane s predelavo in ohranjanjem znanj; krepitev razvoja mikropodjetništva, predvsem povezanega s kmetijstvom; kako skrbeti za najučinkovitejše izkoriščanje naravnih danosti, kot je npr. pitna voda, in kako omejiti neloyalno konkurenco.

V okviru inovativnosti je bilo poudarjeno, da je treba podpirati tehnološke inovacije, predvsem takšne, ki bodo skrbele za zmanjševanje porabe energije, treba je dati večji poudarek obnovljivim virom ener-

gije in najti pravo razmerje med pridelavo hrane in pridelavo biomase za energijo ter stremeti k večji inovativnosti pri trženju.

V zaključku so izpostavili pomen ohranjanja OMD plačil kot ključnega dejavnika za ohranjanje kmetovanja na področjih s težjimi pridelovalnimi pogoji ter pomen nadgraditve novega sistema OMD plačil z dodatnimi omejitvenimi dejavniki.

PRAVE ALTERNATIVE MLEČNIM KVOTAM ŠE NI

Tretja tema, o kateri so razpravljali, se je nanašala na tržne ukrepe v okviru SKP. Večina razpravljavcev je menila, da so obsto-

ječi tržni ukrepi več kot potrebni in se mora z njimi ne le nadaljevati, temveč tudi izboljšati njihovo učinkovitost in hitrejšo odzivnost. Tudi v bodoče morajo ti ukrepi uravnavati raven dohodka in zagotavljati čim bolj stabilne pogoje kmetovanja. Uvozniki iz tretjih držav morajo obvezno izpolnjevati standarde, ki veljajo za EU-proizvajalce. Ukrepi mo-

rajo biti postavljeni tako, da rešujejo vprašanje ravnovesja med proizvodnimi sektorji. Izražen je bil tudi dvom glede smotrnosti ukinitve mlečnih kvot.

Pri verigi preskrbe s hrano je treba zagotoviti visoko transparentnost in nadzor pri oblikovanju cen vzdolž celotne verige. Večina se strinja s skrajšanjem oskrbovalnih verig, zlasti

s poudarkom na lokalni oskrbi, morda tudi s pomočjo zadržnih trgovin.

Predvidoma bo pomembno orodje v okviru tržnih ukrepov tudi obvladovanje tveganj. Nekaterim se predlog o novih oblikah zavarovanja pred dohodkovnimi tveganji zdi zanimiv, vendar je veliko odvisno od konkretnih rešitev, npr. viši-

ne sofinanciranja s strani kmetij itn. Dosedanje izkušnje pri tem opozarjajo na negativne izkušnje z zavarovalnicami pri zavarovanju proizvodnih tveganj. Težava so visoke zavarovalne premije, premajhna učinkovitost in neprilagodljivost potrebam malih kmetov.

»MARINKA KOROŠEC,

»MARJAN PAPEŽ

Novosti v hmeljarstvu

Slovenski hmeljarji so se v začetku februarja ponovno zbrali na vsakoletnem tradicionalnem seminarju o hmeljarstvu, ki je v prvi vrsti namenjen predstavitvam novosti na področju hmeljarstva ter izmenjavi izkušenj domačih in tujih strokovnjakov s tega področja.

Na letošnjem seminarju so bile vodilne tematike, ki so se nanašale na ukrepe kmetijske politike v letu 2011, različne tehnološke postopke pridelave, žlajtnjenja, ekonomiko pridelave in varstva rastlin. Prisotni so se lahko seznanili tudi s postopki organoleptičnega ocenjevanja vzorcev piva, postopki varjenja piva in opravili poskusno degustacijo dveh vzorcev.

Zelo zanimiva je bila predstavitev čeških strokovnjakov, ki so prisotne seznanili s postopkom geografske zaščite porekla, za katero si prizadevajo tudi slovenski hmeljarji. Na Češkem so ta postopek izpeljali za njihovo najbolj znano sorto Žatecky chmel. Postopek je bil dolgotrajen, saj so ga pričeli v letu 2002 in zaključili šele v letu 2007. V Evropski uniji je to bila prva podeljena označba za hmelj. Označba Žatecky chmel se lahko uporablja le za fino aromatični hmelj sorte saazer, ki se prideluje na Žateškem pridelovalnem območju.

Slovenski žlajtnitelji hmelja intenzivno delajo na vzgoji no-

vih, tržno zanimivih sort. Tako so v letu 2010 vključili v uradne sortne poskuse na treh lokacijah pet novih križancev, od katerih so vsi, razen enega, visoko odporni na verticilijsko uvelost. Vsi so tudi skladiščno zelo dobro obstojni in imajo zelo dobro pivovarsko vrednost. Za konec leta 2011 je predviden vpis vsaj dveh novih slovenskih sort.

O tem, ali je možno pridelati hmelj tudi na ekološki način, je spregovoril Freddy Merklng iz Francije. Poskus ekološke pridelave hmelja poteka na 19,4 hektarih hmeljišč na posestvu kmetijske šole v mestu Obernai v Alzaciji že od leta 2009. Kupci ekološko pridelanega hmelja so domače in tuje mikropivovarne, ki so pripravljene odkupiti kakovostnejši ekološko pridelan hmelj po višji ceni. Prvi rezultati poskusa kažejo na velik pomen sortne izbire, predvsem zaradi različne odpornosti na peronosporo in pepelasto plesen. Zelo dobro uspevata v ekološki pridelavi sorti tradition in nugget. Naš savinjski golding se zaradi preobčutljivosti na bo-

lezni ni izkazal kot primeren za takšno pridelavo.

Glede na to, da je slovenskim hmeljarjem verticilijska uvelost že pred leti povzročala težave, so z zanimanjem prisluhnili tudi prispevku o tem, kako se v Nemčiji borijo proti tej bolezni. V Nemčiji povzroča ta bolezen na območju Hallertau hude izgube pridelka že od leta 2005. Poleg obolenosti občutljivih sort prihaja do resnih okužb tudi pri do sedaj tolerantnih sortah. Ugotovili so prisotnost dveh patotipov glive *Verticilium albo-atrum*. Z namenom hitrega določevanja patotipov razvijajo nove metode diagnostike, poleg tega pa opravljajo številne poskuse s področja tehnologije pridelave, žlajtnjenja in varstva rastlin, s katerimi poskušajo razviti strategijo zatiranja te glive.

V Sloveniji smo v letu 2010 potrdili tudi prisotnost hmelju najnevarnejšega viroida HSVd (hop stunt viroid). Ta povzročča deformacije listov, zaostajanje v rasti in suho trohnenje koreninskega sistema. HSVd se v nasadu

zelo hitro širi z rastlinskim sokom in ostanki obolelih rastlin, zato so ukrepi za preprečevanja širjenja usmerjeni predvsem v uničevanje obolelih rastlin, razkuževanje opreme in prepovedi vračanja ostankov po obiranju nazaj v hmeljišča.

Pridelek hmelja je v zadnjih letih tudi vse močnejše prizadet zaradi poškodb koruzne vešče. Ta je množično prisotna tako na koruznih poljih kot na hmelju. Gosenice koruzne vešče povzročajo poškodbe na stebli in na hmeljnih storžkih. Za ustrezno varstvo je zelo pomembno, da pravočasno zatremo ličinke prve generacije, ki so potencialno bolj nevarne kot ličinke druge generacije. Ker je za zatiranje koruzne vešče v hmelju na razpolago le en insekticid, je za uspešno zatiranje nujen odlok o izvajanju fitosanitarnih ukrepov na celotnem območju Slovenije.

Hmeljarji so bili na seminarju seznanjeni tudi s prednostmi in slabostmi integrirane pridelave hmelja (IPL), saj je kar 75 odstotkov slovenskih

hmeljšč, vključenih v IPL. Kljub temu da hmeljarji izvajajo IPL že več let, se še vedno pojavljajo številna vprašanja, kakšen je posreden in neposreden vpliv tovrstne pridelave na okolje in koliko je izvajanje ukrepa tudi s stališča ekonomike pridelave učinkovito. Pregled učinkov IPL na okolje in ekonomiko kaže v vseh letih pozitiven rezultat.

Glede na težaven položaj v hmeljarstvu je bil za hmeljarje še posebej zanimiv prispevek o ustrezni strukturi hmeljarske kmetije, da je le-ta ekonomsko uspešna. Na osnovi modelnih kalkulacij je bilo prikazano gibanje stroškov pri različnih pridelkih. Skupni stroški pridelave so v letu 2010 znašali pri pridelku 1800 kg/ha 5,25 evrov/kg.

V razpravi so hmeljarji opozorili na še vedno nere-

šeno odškodnino po neurju v letu 2007, neustrezno zavarovalno politiko države, problematiko sadilnega materiala ter na problem neprodanih zalog hmelja iz let 2008, 2009 in 2010. Za premostitev trenutnih finančnih težav je 91 hmeljarjev prejelo konec leta 2010 pomoč v skupni vrednosti 500 tisoč evrov. Nadaljnje rešitve za težko stanje v hmeljarstvu iščejo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v okviru priprave strategije panoge – ukrepi gredo v smer podpore promociji slovenskega hmelja na tujem trgu, poenostavitve postopka certificiranja, sofinanciranja premen, kontrol in strokovnih nalog s strani države.

» DR. DUŠICA MAJER

NOVOST V SLOVENIJI

Vrhunska zaščitna, delovna in pohodniška obutev HAIX!

Obutev blagovne znamke HAIX zaznamujejo kakovostni vgrajeni materiali, GORE-TEX Performance podloga za popolno nepremočljivost in hkrati odlično zračnost. Vrhunsko udobje in trpežnost, ki ju zagotavlja obutev proizvajalca HAIX, sta plod neprestanega vlaganja v razvoj in upoštevanje želja najzahtevnejših uporabnikov. Program obutve HAIX zajema klasično zaščitno obutev, posebno zaščitno obutev za gozdarje in gasilce ter široko paleto delovne in pohodniške obutve.

Poskrbite, da bodo utrujene noge ob koncu delovnih dni postale preteklost. Obiščite trgovino ASTEKO v Ljubljani in se prepričajte! Za dodatne informacije nas pokličite na brezplačno telefonsko številko 080 21 20.

Pooblaščen distributer: ASTEKO d.o.o.,
Vojkova cesta 58, 1000 Ljubljana, tel. 01 280 36 30.

Za varen korak!

Shoes for
HAIX
Professionals

MONTANA *

MPC **232,00 €**

OREGON

- goveje maščeno nubuk usnje debeline 2,2-2,4mm
- usnjena podloga in mehko oblažinjene
- HAIX – Climate System
- do številke 50

MPC **181,50 €**

NEBRASKA *

MPC **201,00 €**

KENTUCKY, COLORADO

- goveje maščeno nubuk usnje debeline 1,9-2,2mm
- 4-slojna GORE-TEX Performance podloga
- HAIX – Climate System
- do številke 50

MPC **181,50 €**

K2, NEBRASKA, MONTANA

- goveje maščeno nubuk usnje debeline 2,6-2,8mm
- 4-slojna GORE-TEX Performance podloga
- HAIX – Climate System
- HAIX CT-System
- do številke 50

MPC **222,00 €**

COLORADO *

MPC **145,00 €**

Asteko d.o.o. | Vojkova cesta 58 | 1000 LJUBLJANA | T: 01/280 36 30 | F: 01/280 36 38 | info@asteko.si | www.asteko.si

... varno je modro ...

Obutev lahko naročite preko telefona ali jo preizkusite v trgovini ASTEKO. Obutev naročate brez kakršnegakoli tveganja; v kolikor vam ne bi ustrezala, jo lahko nepoškodovano vrnete v originalni embalaži v 15-ih dneh od prejema, kupnino pa vam bomo povrnil. Morebitne reklamacije bomo rešili takoj in v vašo korist. Obutev, označena z *, je certificirana delovna obutev, podjetja in obrtniki lahko ob nakupu zanjo uveljavljajo odbitek vstopnega DDV. Vse cene že vključujejo DDV. Poštnino plača kupec.

Peta licitacija lesa se je iztekla nad pričakovanji

MEDNARODNO LETO
GOZDOV • 2011

Gozdovi za ljudi

Nega lesa naših dedov se lahko vnukom lepo obrestuje

Letošnja licitacija lesa na letališču pri Slovenj Gradcu, katere predstavitev javnosti je potekala v petek, 11. februarja, se je iztekla nad pričakovanji. Povečala se je tako količina lesa, ki je bila ponujena, kot najvišja cena za kubični meter. Na licitaciji je bilo letos rekordnih 1768 hlodov s povprečno ceno 334 evrov. Za ponujenih 1337 m³ lesa so lastniki skupaj iztržili okoli 450 tisoč evrov.

Najbolj iskan je bil les javorja, sledi les oreha, ponovno pa so dosegli visoke cene tudi hlodi smreke z najvišjo doseženo ceno 728 evrov oziroma povprečno ceno 251 evrov na m³. Hrast je dosegel nižje cene kot smreka, saj trenutno po njem ni velikega povpraševanja. Visoke cene pa so dosegli tudi kosi sadnega drevja, ki marsikje še vedno končajo v peči. Kakor je komentiral eden izmed obiskovalcev, ki

Najdražji javor ne zgleda od daleč nič posebnega, v sredini ima celo 10-centimetrsko nepravo črnjavo, ki praviloma velja za napako.

je pravkar zrezal v drva podoben hlood, kot ga je gledal, je le-ta zelo dobro grel, toda za 500 evrov na m³ bi lahko kupil desetkrat več že pripravljenih drv.

NAJDRAŽJI HLOOD JE RASEL NA OBRONKIH PAŠKEGA KOZJAKA

Letošnji najdražji hlood, ki je dosegel 7760 evrov na m³, ima premer 59 cm, dolžino 4,6 m ter 1,26 m³ lesa. Kmet Jože Kotnik iz Doliča pri Mislinji je letos prvič poskusil s prodajo na dražbi in tako visoke cene ni pričakoval. Hlood je bil prodan na sever Nemčije in bo najverjetneje uporabljen za najboljše pohištvo ter notranjo opremo ladij ter prestižnih avtomobilov. Po ceni za kubik mu sledi črni oreh s 4740 evri, oreh s 3500 evri, češnja z 2100 evri, sliva z 2022 evri in brek s tisoč evri. Med iglavci sta dosegla smreka 728 evrov na m³ ter macesen 528 evrov.

Zanimanja za bor ni bilo. Cene skoraj vseh sortimentov so v primerjavi z lanskim letom višje. Rekordna ostaja le lanskoletna smreka, ki je dosegla ceno 1000 evrov na m³.

Dvig cen lesa sovпада s trenutno zelo visokimi cenami hloodovine na srednjeevropskem trgu, kjer dosega hloodovina smreke dobre žagarske kakovosti tudi že čez 100 evrov na m³.

KAKO NAJHITREJE DO VISOKO VREDNEGA LESA

Vzgoja visoko vrednih listavcev zahteva strokovno znanje in skrbno delo ene generacije, rezultat katere pa je lahko lepa renta za naše otroke ali vnuke. V določenih primerih lahko z namensko vzgojo dosežemo želen premer tudi pri manjši starosti. Češnja, oreh in javor lahko na primer vzgojimo na dobrih rastiščih do premera od 50 do 60 cm že v šestdesetih letih. Takšna oblika nege zahteva predvsem redna in močna redčenja. Takoj ko dosežemo želeno višino čiste ga debela, moramo namreč drevo popolnoma odpreti in mu zagotoviti nemoteno rast. Čisto deblo lahko za majhno število izbrancev dosežemo z obvejevanjem s škarjami ali sadjarsko žago. Omejiti se je smiselno na manjše število kakovostnih dreves, ki jim lahko ob dobrih zasnovah pomagamo, da prerastejo v najboljše hloodovino.

» MIHAEL KOPRIVNIKAR

Jože Kotnik, po domače Hof iz Doliča pri Mislinji, je lastnik letošnjega najdražjega hloda, za katerega je iztržil 9.759 evrov.

GENERALNO ZASTOPSTVO TOVARNE LINDNER V SLO:

LARIX GT d.o.o.
 BELSKA CESTA 38
 4205 PREDDVOR
 Tel.: 04 255 66 10
 04 255 66 11
 e-pošta: larixgt@siol.net
www.lindner.si

Binderberger

Maschinenbau GmbH

Made in Austria

Zastopništvo za Binderberger

Andrej ČERV s.p., Slatna 11, 4275 Begunje na Gorenjskem
mobitel: 040 / 431 - 301, 040 / 431 - 302, e-mail: info@binderberger.si

**Ker imamo tudi sami 20 hektarjev gozda,
razmišljamo o ekonomski prihodnosti z odlično kvaliteto.**

Gozdarske prikolice

- od priročne najmanjše 5 ton, do največje profesionalne 14 ton.
- Prikolice odlikuje priročna in enostavna uporaba za vsakogar ter vroče cinkano močna, neuničljiva kovina.
- **To so prikolice naslednjih generacij.**

Cepilci

- od 6 ton, pa tja do 40 ton
- popolno avtomatsko upravljani,
- vsi vroče cinkani
- močna konstrukcija ter dobra kvaliteta strojev.

Krožna žaga z transportnim trakom velike zmogljivosti.

Srednjeevropska konferenca o biomasi

Investicije v obnovljive vire energij se močno povečujejo, na slednje pa zanesljivo pozitivno vpliva tudi dvig cene nafte.

Na splošno se za prihodnje desetletje ter naslednja predvideva stalna rast cen surove nafte. Srednjeročno naj bi se nafta podražila s sedanjih 100 na okoli 200 evrov za sod. Trend rasti se nadaljuje, saj se je v zadnjih desetih letih cena surove nafte dvignila z okoli 20 dolarjev za sod na okoli 90 dolarjev. Obdobje nizkih cen energentov je za nami, so se strinjali strokovnjaki iz cele Evrope. Investicije v obnovljive vire se močno povečujejo. Pri razvoju tega področja je vodilna Kitajska, ki vlaga v obnovljive vire več kot ZDA in Evropa skupaj.

TO STOLETJE JE STOLETJE SUROVIN

Glede na stalno rast cen energentov in dejstvo, da bo surovin v prihodnosti začelo primanjkovati, pričakujemo, da bodo imele obnovljive surovine v prihodnosti večjo strateško vlogo. Avstrijski kmetijsko-okoljski minister Niki Belakovich je na konferenci poudaril, da mora-

mo zapustiti nafto, preden nas ona zapusti. Napovedal je povečano vlaganje v raziskave in razvoj na tem področju. Po njegovih načrtih je rešitev 100-odstotna energetska neodvisnost, kar je z zadostnimi vlaganji možno doseči. Že sedaj je v tem sektorju v Avstriji zaposlenih več kot v avtomobilski industriji.

Pričakujemo, da bo mednarodna trgovina z biomaso močno porasla in da bo vse več prekoceanskih ladij namesto surove nafte začelo prevažati pelete in biogoriva druge generacije. Trenutno za potrebe biogoriv na svetovni ravni porabimo le okoli 1 odstotek njivskih površin, kar trenutno ne vpliva bistveno na cene hrane.

RAFINERIJE ZA BIOGORIVA DRUGE GENERACIJE

Postopek za pridobivanje biogoriv druge generacije je lahko biokemična ali toplotna (visokotemperaturna) pretvorba biomase v etanol, pri kateri se ob odsotnosti kisika proizvaja sintetični plin ali sintetični bio-

dizel. Oba postopka sta že prešla prvo poskusno fazo in sta se začela izvajati na industrijski ravni. Predstavljena je bila biorafinerija v danskem mestu Kaundborg, ki bo letno proizvedla 17.600 m³ bioetanola, 24.000 ton živalske krme ter 10.500 ton trdnih biogoriv iz 30.000 ton slame in 30.000 ton žit.

Na področju uplinjanja lesa so se za prvo večjo tovarno v velikosti 20 megavatov proizvedenega sintetičnega plina odločili v švedskem mestu Göteborg,

kjer bodo uplinjali les s 63-odstotnim izkoristkom energije. Nadaljnje razdeljevanje bo potekalo preko mestnega plinskega omrežja. Po nekajletnem obratovanju rafinerije načrtujejo izgradnjo večje 100 megavatne tovarne, ki bo dala letno 800 GWh (četrina TE Šošanj), kar bo pokrivalo velik delež potreb polmilijskega mesta po plinu.

Predavanja s konference so dostopna na www.woode3.eu.

» MIHAEL KOPRIVNIKAR

MEDNARODNO LETO
GOZDOV • 2011

Gozdovi za ljudi

TOVARNA MERIL
KOVINE
since 1904

Pameče 153, 2380 Slovenj Gradec
Tel: + 386 (0)2 88 46 311
E-mail: info@tm-kovine.si
www.tm-kovine.si

GOZDARSKA PREMERKA ZA GOZDARJE,
KI CENIJO KAKOVOST, TOČNOST IN FUNKCIONALNOST!

- Izdelana iz kakovostnih aluminijastih eloksiranih profilov, kar zagotavlja dolgo življenjsko dobo izdelka

- Z dvostransko kombinirano cm in taksacijsko merilno skalo, trajno odporno proti obrabi.

- Dimenzije 60, 80 in 100 cm.

- Gozdarska premerka dolžine 80 cm ima prigrajeni zarisovalni igli za označevanje dolžine 1 metra

- Gibljivi krak s kakovostnim drsnikom omogoča trajno natančne meritve

- Aluminijasta gozdarska premerka je, v primerjavi z leseno, uporabna v vseh klimatskih pogojih

UMIRITE SI ŽIVLJENJE Z UMERJENIMI MERILI TOVARNE MERIL KOVINE

Avstrijski kmetijsko okoljski minister Niki Belakovich je napovedal velika vlaganja v raziskave in razvoj ter nova delovna mesta na področju biomase.

Naložba v sončno elektrarno je lahko donosna

Da bi bila gradnja sončnih elektrarn bolj donosna, je država s posebno uredbo določila, da petnajst let zagotavlja odkup in jamči odkupno ceno elektrike, proizvedene v teh elektrarnah. Poleg tega so vlagateljem na voljo še ugodna posojila in občasno tudi nepovratna sredstva Eko sklada, posebna posojila za gradnjo sončnih elektrarn pa ponujajo tudi komercialne banke.

Vlagatelji v sončne elektrarne se lahko odločijo za enega od dveh oblik državnega subvencioniranja proizvodnje elektrike s pomočjo sončne energije. Prva oblika je, da država petnajst let jamči odkup in tudi ceno električne energije iz sončnih elektrarn. Druga oblika pa je tako imenovana obratovalna podpora, ki jo država namenja tistim lastnikom sončnih elektrarn, ki se

odločijo za samostojen nastop na trgu in elektriko po tržnih cenah prodajajo najugodnejšemu ponudniku.

ZNESKI SE VSAKO LETO SPREMINJAJO

Zagotovljena cena in obratovalna podpora se izračunavata vsako leto posebej. Višine državne podpore se razlikujejo glede na način gradnje in velikost elektrarne. Za manjše sončne elek-

trarne na objektih (moči do 50 kilovatov), ki bodo zgrajene letos, je na primer zagotovljena odkupna cena 0,332 evra za kilovatno uro proizvedene energije, obratovalna podpora pa 0,285 evra za kilovatno uro proizvedene energije. Cene so malenkost višje, če so fotonapetostni moduli integrirani v fasado ali streho, in nižje, če so sončne elektrarne postavljene kot samostojni objekti na tleh. Zagotovljena

cena in obratovalna podpora se z velikostjo elektrarne znižujeta.

GRADNJA NI MAJHEN STROŠEK

Ekonomičnost naložbe v sončno elektrarno je odvisna od zneska naložbe, stroškov obratovanja in prihodkov, ki jih bo sončna elektrarna prinesla. Na stroške naložbe in obratovanja uporabnik lahko vpliva le malo, saj je odvisen od razmer na trgu.

Integrirana sončna elektrarna – novost v Pomurju

Prva integrirana sončna elektrarna v Filovcih Pomurju je v drugi polovici januarja prejela deklaracijo o proizvodni napravi iz obnovljivih virov in je že januarja uspešno pretvarjala zimske sončne žarke v električno energijo. Elektrarno je v lanskem decembru zgradilo podjetje Plan-net d.o.o., ki je izračunalo, da bo sončna elektrarna z nazivno močjo 50 kWp letno proizvedla več kot 52 MWh električne energije in s tem okolje razbremenila za 33 ton ogljikovega dioksida.

Integrirane sončne elektrarne so posebna izvedba sončnih elektrarn, kjer fotonapetostni moduli služijo kot primarna strešna kritina. Tovrstne sončne elektrarne odlikuje lep izgled in so najprimernejša rešitev pri novogradnjah objektov ter kadar je potrebna menjava dotrajane obstoječe kritine objekta. Po veljavni uredbi s področja obnovljivih virov je samo še v letu 2011 integriranim sončnim elektrarnam priznan 15-odstotni dodatek k subvencionirani odkupni ceni električne energije. Integrirano sončno elektrarno v Filovcih je postavilo podjetje Plan-net.

sončne elektrarne

Ponujamo celovite rešitve pri izgradnji sončne elektrarne, od izdelave načrtov in projektne dokumentacije do priprave pogodb in same izvedbe.

www.plan-net.si
info@plan-net.si ali
01 363 3131

UPS naprave

Inverterji

Fotovoltaični moduli

Konstrukcije

Nadzorni sistemi

Dandanes je lastna sončna elektrarna zelo vabljiva alternativa: gre za čisto energijo, cene solarnih modulov so se v zadnjih letih pomembno znižale, država pa s subvencijami in zakonskim reguliranjem pomembno prispeva k donosnosti investicije v lastno sončno elektrarno. Že v 15 letih boste zanesljivo povrnili vložena sredstva in z njimi zaslužili že 6 do 10 % letno.

Ponujamo vam celovito storitev izgradnje sončne elektrarne na ključ: od izdelave projektne dokumentacije, priprav pogodb in dovoljenj do izvedbe. Dobavljamo tudi posamezne elemente: PV-module in razsmernike.

NOVO!

Integrirane sončne elektrarne

GOZD IN OBNOVLJIVI VIRI

Odkupne cene električne energije in višina obratovalne podpore glede na velikost in vrsto sončne elektrarne (v EUR/MWh)

	Cena zagotovljenega odkupa	Cena obratovalne podpore
Sončne elektrarne na stavbah		
do 50 kW	332,37	285,62
50 kW-1 MW	304,02	257,27
1 MW-10 MW	252,29	203,94
Integrirane sončne elektrarne		
do 50 kW	382,22	335,47
50 kW-1 MW	349,62	302,87
1 MW-10 MW	290,13	241,78
Sončne elektrarne kot samostojni objekti		
do 50 kW	312,34	265,59
50 kW-1 MW	287,77	241,02
1 MW-10 MW	231,98	183,63

Vir: Borzen

Trenutno stane naložba v sončno elektrarno moči 50 kilovatov približno 2,5 do 3 evre na vat, stroški obratovanja pa so nizki.

Vzdrževanje sončne elektrarne je v primerjavi z drugimi vrstami elektrarn enostavno.

Celotna naložba v sončno elektrarno naj bi se povrnila v približno dvanajstih letih, medtem ko je življenjska doba sončnih elektrarn lahko tudi do trideset let. Seveda je treba pri tem upoštevati, da po petnajstih letih lastnik sončne elektrarne ni več upravičen do subvencionirane cene in bo moral električno energijo prodajati po tržnih cenah, ki bodo veljale takrat.

OD DOBRE LOKACIJE JE ODVISEN ZASLUŽEK

Investitor lahko s premišljeno gradnjo precej vpliva na količino proizvedene energije, od česar bo odvisen tudi njegov prihodek. Več bo sončna elektrarna proizvedla elektrike, večji bo

prihodek. Strokovnjaki pravijo, da je sončno elektrarno najbolje zgraditi tako, da je obrnjena na jug pod kotom 30 stopinj, pri tem pa je treba paziti, da je v bližini čim manj objektov, ki bi metali senco na elektrarno.

Proizvodnjo lahko dodatno povečamo, če se odločimo za vgradnjo sledilnih sistemov, ki omogočajo, da se sončna elektrarna stalno obrača za soncem. Vendar je takšna elektrarna bistveno dražja od fiksne, zato je treba vsakič preveriti, ali bo proizvodnja res toliko večja, da bo strošek upravičen.

PREVERITE PONUDBO POSOJIL

Ker je gradnja sončne elektrarne velik zalogaj, jo le malokdo zmore izpeljati zgolj z lastnimi sredstvi. Banke so že zaznale tržno

SONELEX

SVETLA PRIHODNOST S SONCEM

PONUJAMO:

Postavitev sončnih elektrarn različnih moči "na ključ".

Izdelavo projektne in ostale dokumentacije.

Dobavo različnih komponent za sončne elektrarne (moduli, razsmerniki, podkonstrukcija, komunikacijska in merilna oprema, ...).

Šmarje pri Jelšah - 243 kWp

Ljubljana - 77 kWp

Radlje ob Dravi - 470 kWp

Brestanica 82 - kWp

HTZ Velenje, I. P., d. o. o., Partizanska cesta 78, 3320 Velenje

Tel.: 03 899 65 28, Faks: 03 587 02 11, E-pošta: marjan.lampret@rtv.si, www.htz.si

GOZD IN OBNOVLJIVI VIRI

priložnost in graditeljem sončnih elektrarn ponujajo namenska posojila. Pogoji so od banke do banke drugačni, je pa možno dobiti posojilo za do 80 odstotkov vrednosti naložbe. Najbolj

ugodna posojila pa ponuja Eko sklad, kjer so občasno na voljo tudi nepovratna sredstva. Če vam jih uspe dobiti, se bo to upoštevalo pri subvencionirani ceni, ki bo temu primerno nižja.

Možnost pridobivanja sredstev v okviru Programa razvoja podeželja

Kmetije oziroma podjetja, ki delujejo na podeželju, imajo tudi možnost pridobiti dodatna nepovratna sredstva za izvedbo investicije. Lahko se prijavijo na javne razpise v okviru Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013, ki jih razpisuje Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Možnosti za sofinanciranje izgradnje malih sončnih elektrarn so v okviru ukrepa 311 in 312. Projekt se lahko sofinancira z nepovratnimi sredstvi do 70 odstotkov od priznane vrednosti investicije. Ob tem pa moramo paziti, ker se nam s pridobitvijo nepovratnih sredstev delno zmanjša odkupna cena elektrike. Zato je potrebno dobro preračunati, katera inačica izvedbe investicije (s pridobitvijo ali brez pridobitve nepovratnih sredstev) se nam bolj splača.

Pomembno pa je vedeti, da se podpore Eko sklada in nepovratna sredstva iz naslova ukrepov Programa razvoja podeželja 2007-2013 izključujejo! Za isto investicijo lahko pridobite sredstva le iz enega vira!

Strokoven in zaupanja vreden partner za fotovoltaike!

V 2 LETIH SMO ZGRADILI VEČ KOT 25 SONČNIH ELEKTRARN, KI SKUPNO PRESEGAJO 2500 KW INSTALIRANE MOČI, KAR NAS UVRSČA MED NAJVEČJA IN NAJBOLJ IZKUŠENA PODJETJA S PODROČJA FOTOVOLTAIKE V SLOVENIJI.

Oglejte si naše referenčne objekte (www.sol-navitas.si) in nas pokličite za ponudbo. Samo kvalitetni materiali in strokoven izvajalec zagotavljajo, da bo vaša elektrarna res donosna!

Izkoristite strehe vaših gospodarskih in stanovanjskih objektov!

SOL NAVITAS d.o.o., Opekarniška cesta 15b, 3000 CELJE
T: 059/223-672, F: 059/223-673, E-pošta: info@sol-navitas.si
www.sol-navitas.si

ekoSpodbude

Zmanjšajte nepotrebne stroške za energijo!

UGODNI KREDITI

Za različne naložbe v zmanjševanje obremenjevanja okolja so na voljo ugodni krediti Eko sklada občanom in podjetjem.

NEPOVRATNE FINANČNE SPODBUDE

Občanom so na voljo nepovratna sredstva za različne ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije v stanovanjskih stavbah.

Obiščite spletno stran Eko sklada www.ekosklad.si ali **pokličite na telefon (01) 241 48 20.**

Vloga zadrug v prihodnji skupni kmetijski politiki

Portorož, Grand hotel Bernardin, 8. in 9. marec 2011

Zadružna zveza Slovenije prireja v Portorožu tradicionalni že XXXVIII. letni posvet zadruženikov z naslovom Vloga zadrug v prihodnji skupni kmetijski politiki, ki bo potekal 8. in 9. marca 2011. Posvet zadruženikov sodi med enega najpomembnejših dogodkov v slovenskem prostoru na področju

zadružništva in kmetijstva, ki predstavlja aktualna dogajanja in napoveduje smerice v zadružništvu ter kmetijstvu v prihodnje.

Skupna kmetijska politika Evropske unije že zre v novo sedemletno obdobje do leta 2020 in oblikuje temelje za svoj prihodnji razvoj, ki bodo pomembni tudi za slovensko kmetijstvo in zadru-

žništvo. Zato smo se odločili, da letošnji posvet zadruženikov namenimo vlogi zadrug v prihodnji skupni kmetijski politiki in v dejavnostih, v katerih doslej v Sloveniji še niso delovale.

Okviri prihodnje skupne kmetijske politike prinašajo številne novosti in usmeritve, ki bodo vplivale na kmetijstvo in zadružništvo tudi v Sloveniji. O njih

bodo spregovorili odlični sogovorniki iz najpomembnejših evropskih in slovenskih institucij na področju kmetijstva ter zadružništva in vidni predstavniki zadružnih organizacij ter družbeno-političnega življenja.

Prvi dan posveta bomo govorili o prihodnosti skupne kmetijske politike do leta 2020 in pogledih na njen razvoj v Sloveniji in Evropi. Poseben poudarek namenimo socialnemu podjetništvu. Izkušnje delovanja socialnih zadrug bodo z nami delili predstavniki iz Italije, predstavili pa bomo tudi predlog zakona o socialnem podjetništvu, ki ga namerava sprejeti Slovenija.

Drugi dan posveta namenimo mednarodnemu letu gozdov in pregledu stanja v slovenskem kmetijstvu in živilskopredelovalni industriji. S predstavniki sektorjev mleka, mesa in vina bomo govorili o prihodnosti, kot jo vidijo posamezni sektorji v prihodnji skupni kmetijski politiki in usmeritvah, ki bodo potrebne za uspešen razvoj.

Naše vabilo velja zadruženikom, predsednikom in članom upravnih in nadzornih odborov ter direktorjem zadrug, predstavnikom slovenske živilskopredelovalne industrije, upravnih enot in občin, državnih organov, zbornic in institucij, našim prijateljem iz tujine, skratka vsem, ki se srečujete z nami.

Prijavnice in dodatna pojasnila so na voljo v vaši zadrugi ali na Zadružni zvezi Slovenije, z.o.o, Miklošičeva 4, Ljubljana, pokličete nas lahko na telefon 01 24 41 360 ali nam pišite na naslov info@zzs.si.

Vabimo vas, da se nam pridružite v Portorožu 8. in 9. marca 2011!

Program posveta zadruženikov

Torek, 8. marec 2011

9.30–10.00	Zbiranje in registracija udeležencev
10.00–10.20	Odprtje posveta <i>Peter Vrisk, predsednik Zadružne zveze Slovenije in podpredsednik Evropskega združenja kmetijskih zadrug COGECA</i>
10.20–11.00	Pozdravi gostov <i>mag. Blaž Kavčič, predsednik Državnega sveta RS</i> <i>Franc Bogovič, predsednik odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Državnega zbora RS</i>
11.00–11.45	Kmetijska reforma v Sloveniji in Evropski uniji <i>mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano</i>
11.45–12.30	Usmeritve skupne kmetijske politike do leta 2020 <i>Paolo Bruni, predsednik Evropskega združenja kmetijskih zadrug COGECA</i>
12.30–13.00	Razprava
13.00–15.00	Odmor za kosilo
15.00–16.00	Prihodnost sektorja mleka, mesa in vina v prihodnji SKP <i>Peter Kaltenecker, DG Agri Evropska komisija</i>
16.00–17.00	Zadruge kot socialna podjetja <i>Diego Schelfi, predsednik Zadružne zveze Trentina</i>
17.00–18.00	Socialno podjetništvo v Sloveniji <i>dr. Andreja Črnak Meglič, poslanka Državnega zbora RS</i>
18.00–18.30	Razprava
	<i>Predstavitve zadrug Celjske regije in Mlekarnice Celeia, d.o.o.</i>
20.00	Večerja in družabni večer z Alenko Godec

Sreda, 9. marec 2011

9.30–10.15	Mednarodno leto gozdov <i>Jošt Jakša, direktor Zavoda za gozdove Slovenije</i>
10.15–11.00	Stanje v slovenskem kmetijstvu <i>dr. Miroslav Rednak, Kmetijski inštitut Slovenije</i>
11.00–11.30	Odmor s pogostitvijo (Deželna banka Slovenije)
11.30–12.15	Stanje v slovenski živilskopredelovalni industriji <i>dr. Aleš Kuhar, Biotehniška fakulteta Ljubljana</i>
12.15–13.00	Prihodnost sektorja mleka, mesa in vina v prihodnji SKP <i>Boris Jež, GIZ Meso izdelki; Ivana Valjavec, GIZ Mleko; dr. Dušan Brejc, Vinska družba Slovenije</i>
13.00–14.00	Razprava

Kakšna naj bo ekološka reja govedi?

Za ekološko živinorejo veljajo posebna pravila. Verjetno največja zahteva in s tem največje spremembe pri prehodu v ekološko rejo se pojavijo pri uhlevitvi živali. Primernost vaše reje lahko preverite z indeksom ustreznosti reje (IURŽ).

Na manjših ekoloških živinorejskih kmetijah, kjer redijo do 20 glav velike živine goveda, bodo lahko v bodoče živali privezane v zgradbah, ki so obstajale že pred 24. avgustom leta 2000, a morajo imeti možnost rednega gibanja. Reja mora potekati skladno s pravili dobrega počutja živali, kar lahko preverimo z indeksom ustreznosti reje.

KAJ JE INDEKS USTREZNOSTI REJE ŽIVALI

Za presojo primernosti reje živali v hlevih za govedo z vezano rejo uporabimo tako imenovani indeks ustreznosti reje živali (v nadaljevanju IURŽ), ki je merilo za oceno primernosti reje na osnovi točkovanja, ki so ga razvili leta 1985. Leta 1995 je avstrijska komisija za kodeks živil uvedla IURŽ kot sistem ocenjevanja pogojev reje na kmetijskih gospodarstvih s sonaravno rejo. Obstaja več različic IURŽ, ki se razlikujejo od države do države. Reja na manjših kmetijskih gospodarstvih pri nas je primerna, kadar IURŽ dosega najmanj 24 točk.

Za oceno primernosti sistema reje ocenjujemo pet glavnih elementov:

1. možnost gibanja,
2. socialne stike,
3. lastnosti tal v hlevu,
4. hlevsko klimo in
5. kakovost oskrbe.

Vseh pet področji ovrednotimo po preglednicah oziroma točkujemo. Seštevek točk lahko teoretično znaša od -9 do 45 točk in predstavlja vrednost IURŽ. Višji kot je seštevek, ustrežnejši je sistem reje. Minimalne zahteve po površini, ležiščih, prostoru na krmišču ali širini hodnikov moramo po predpisih zagotoviti že pred vrednotenjem IURŽ.

NAČIN OCENJEVANJA

Oceno opravimo v zimskih mesecih za četrtnino živali z najslabšimi pogoji. IURŽ se vedno nanaša na konkretni sistem reje, zato je treba točkovati vse skupine živali (tudi z istega obrata) ločeno po tehnologijah reje (krave molznice, mlado govedo in govedo za pitanje). Teleta do šestih mesecev starosti ne gredo v izračun IURŽ, saj morajo biti po Uredbi o predpisanih zahtevah ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju (Uradni listu RS, št. 7/2010) pa tudi po Uredbi Sveta (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov prosta v ločenih ali skupinskih boksih. Medsebojni socialni stik mora biti vedno mogoč.

OCENJEVANJE PO PETIH ELEMENTIH PRIMERNOSTI REJE:

1. Možnost gibanja (0,0–10,5 točk): mere stojišč in tip

Planinska paša

priveza so zelo pomembni za že tako zelo omejene možnosti gibanja privezanega goveda, visok sprednji rob jasli ali kratka in ozka stojišča, ostre rešetke ali stopnice zadaj, kot tudi kravji učitelj, se ocenijo kot „omejeno“ z 0 točkami. Oceno „udobno“ dobi kratko stojišče, če višina sprednjega roba jasli pri izvedbi s premično gumijasto zaščito ne presega 32 cm, dolžina stojišča pa mora ustrezati izračunu, ki izhaja iz diagonale dolžine trupa, širina stojišča pa izračunu, ki izhaja iz višine vihra govedu. Za oceno „udobno“ morata biti izpolnjeni obe zahtevi. Srednje dolga stojišča so tista, pri katerih ležeče živali ne morejo držati glave normalno čez jasli. Če žival leži za krmno pregrado in visok sprednji rob jasli oziroma krmne pregrade močno ovira normalno obnašanje, ne more biti ocenjeno z več kot „srednje“. Zelo pomembna je tudi točka priveza živali, ki omogoča neovirano gibanje

vratu živali v smeri vzdolžne osi in vzporedno z jaslimi. Pri srednje dolgem stojišču je najmanjša dolžina priveza 80 cm (dolžina med točko pritrditve verige ali pasu na tleh in točko priveza živali pod vratom). Možnost gibanja pri vezani reji močno povečamo z **rednim izpuščanjem** govedu v tekališče. Pri vezani reji ali prosti reji s časovno omejenim izpustom se izpusti lahko priznajo, kadar je čreda razdeljena v skupine. Pri tem mora biti vsaka skupina v izpustu vsaj eno uro. To dokazujejo dnevnik izpustov, iztrebki v tekališču in shojene poti. Najboljše možnosti za gibanje pa so dane poleti na pašnikih in planinah.

2. Socialni stiki (-1,0–10,0 točk): za ustrezen socialni stik bi bila optimalna naravna družinska struktura reje živali na prostem, kot je ekstenzivna reja krav dojlj. Skupino sestavljajo ženske živali vseh starosti, moške živali do odstranitve ter en

plemenski bik. Pogostejši kot so dokupi živali in uhlevitev živali skupaj z osnovno čredo, manjša je ocena IURŽ. Specializirana reja (npr. pitanje bikov za meso) in pogosto premeščanje živali se točkujeta celo negativno.

3. Stanje tal (-2,5–8,0 točk): pri vezani reji in pri ležalnih boksih z nastiljanjem se pri točkovanju upošteva **debelina nastilja** za 25 odstotkov najbolj prizadetih živali. Ocenjujemo tista mesta, kjer je mehkost ležalne površine najpomembnejša (pod okončinami in sklepi). Ustreznosti rešetkastih tal ocenjujemo glede na kategorijo živali (širina rež, širina pohodne površine rešetke, robovi, višinske razlike) in varnost pred zdrsom. Ocenjujemo tudi čistočo ležalnih površin, prav tako za 25 odstotkov naj-

bolj prizadetih (umazanih) živali. Najpomembnejši je predel pod parklji, ki ga ocenimo s pomočjo preizkusa z gumijastim škornjem in drugimi pomagali, ki dopolnjujejo zahtevano strokovno znanje. Ocenimo tudi poti do izpusta ali na pašo. Tehnično pomanjkljivost predstavlja predvsem sestava tal, ki lahko povzroči poškodbe parkljev. Neurejeni prehodi preko blatnih kanalov in stopnic, višjih od 25 centimetrov, se tudi štejejo za tehnično pomanjkljivost. Rešetkasta tla lahko ocenimo največ z oceno „srednje“. Slabše so ocenjene tudi neravne, blatne in mokre površine v izpustu ali na pašniku, kar povzroči neenakomerno obrabo in poškodbe parkljev, pretirano omehčanje parkljev in nepravilno utrjevanje gibalnega aparata.

4. Svetloba, zračenje in hrup (-2,0–9,5 točk): za oceno klimatskih razmer v zaprtem hlevu upoštevamo **pravilno prezračevanje**. Dobri sistemi za prezračevanje omogočajo dobro kakovost zraka v celotnem območju živali, brez prepriha v območju ležišč in to skozi celo leto. Posredni kazalci za slabo zračenje hleva so zatohel zrak, pajčevina, predvsem pa nastajanje kondenza. Kakovost zraka je odvisna tudi od plinov, kot sta ogljikov dioksid in amoniak v zraku. Najprimernejši so objekti z odprto steno, ki imajo vsaj na eni strani skozi celo leto po vsej dolžini odprtino v višini vsaj 1 meter in s površino vsaj 0,45 kvadratnega metra na GVŽ. Taki hlevi so praviloma tudi dovolj svetli. Upošteva se skupno svetlobno površino

in njen delež glede na talno površino hleva: 0 odstotkov = temen hlev do 10 odstotkov talne površine, ki velja za izjemno svetel hlev. Živali ne sme motiti nenehen hrup ventilatorjev, sistemov za napajanje ali krmiljenje ter drugih delovnih naprav in pripomočkov. Na oceno področja „svetloba in zrak“ vpliva pogostnost in trajanje dnevne ga izpusta. Dodatne točke lahko pridobimo z rednim izpuščanjem živine v tekališča vsaj dve uri na dan skozi celo leto.

5. Kakovost oskrbe (-3,0–8,0 točk): ocenjujemo čistočo boksov, napajalnih in krmilnih prostorov vključno s krmo, pa tudi tehnično stanje hlevske opreme. Zdravstveno stanje živali ocenjujemo na podlagi izvidov kliničnih pregledov živali ali k sodelovanju povabi-

KRMNE POLJŠČINE

Krmne poljščine na travinju ali njivskih površinah zagotavljajo kakovostno krmo in se odlično vključujejo v kolobar

Večletne krmne mešanice za travinje:

Travnik brez detelje – travna mešanica za košno rabo

Travnik z deteljo – beljakovinsko bogata deteljno travna mešanica za košnjo

TDM 1 – za intenzivno košno-pašno rabo na lahkih tleh

TDM 2 – za intenzivno košno-pašno rabo na srednje težkih tleh

TDM 3 – za intenzivno košno-pašno rabo na težkih in kisljih tleh

PAŠNIK – izbrana mešanica za pašo

VRANEC – mešanica za pašo in trenažo konjev

Krmne mešanice za setev na njivskih površinah:

Mešanica z lucerno – deteljno travna mešanica za njive na sušnih območjih

Specialni mešanici z obloženim semenom:

LOLIMIX z obloženim semenom – travna mešanica za dosejevanje na travinju z intenzivno košnjo

RUŠA z obloženim semenom – travno detelja mešanica za dosejevanje na travinju za pašo in visoke lege

Detelje:

Lucerna SOČA – za čisto setev in setev v mešanicah s travami, za vse načine uporabe

Lucerna KRIMA – za pridelovanje krme v manj ugodnih ravnih razmerah

Lucerna SOČA z bakterijo Rhizobium – primerna za pridelavo sveže krme, silaže in sena; intenzivna sorta, ki prenaša pogosto košnjo

STROKOVNE INFORMACIJE:

Zvonko Glazar, E: zvonko.glazar@semenarna.si, T: (01) 475 92 48, M: 051 340 250

NAROČILA:

Uroš Benec, E: uros.benec@semenarna.si, T: (01) 475 93 43, M: 031 339 267
Peter Prešeren, E: peter.preseren@semenarna.si, T: (01) 475 92 96, M: 041 710 492
Janko Mencigar, E: janko.mencigar@semenarna.si, T: (02) 530 34 32, M: 041 837 785

SEMENARNA Ljubljana, d. d.,
Dolenjska c. 242, Ljubljana, Slovenija
T: (01) 475 92 00, F: (01) 427 35 38, www.semenarna.si

Več informacij o krmnih poljščinah na www.semenarna.si, v rubriki **KATALOGI**

Svetel zračen hlev

mo pristojno veterinarsko službo. Pomembno je zdravstveno stanje kože, dlake, morebitna prisotnost zunanjih parazitov in stanje parkljev. Veliko pozornost moramo posvetiti praskam, vnetjem, oteklina skle-pov, šepavosti, poškodbam seskov in repa, ki so pogosto posledica nepravilno urejenih hlevov in slabega ravnanja z živino. Upošteevamo vse z rejo pogojene bolezni, okužbe in poškodbe živali, ki jih z ustrezno oskrbo lahko preprečimo, zlasti vse kriterije reprodukcije in dolgoživosti.

V veliko pomoč so nam evi-dence, ki jih vodi kmetija (hlevska knjiga, mesečne poročila odhodov in prihodov živali na kmetijo, pojavi bolezni, veterinarski ukrepi, osemenitve, pogini). Čistočo živali ocenjujemo

na petih najbolj izpostavljenih telesnih delih živali: zadnjici, vimenu, potrebušju, nadkolčju in podkolčju.

Običajno se na kmetijskem gospodarstvu redi več kategorij živali v različnih sistemih reje. To moramo upoštevati pri izračunu ustreznosti celotne reje na kmetiji. Izračun povprečnega IURŽ opravimo za vsak sistem reje posebej. Pri tem upošteva-mo skupni čas bivanja posamezne kategorije živali v posameznem sistemu.

PROSTA REJA IMA PREDNOST

Spoznanja na področju fiziologije in etologije potrjujejo, da živali občutijo bolečino in trpljenje. Sodobni zakoni o zaščiti živali temeljijo prav na teh osnovah. Vsaka žival naj bi

imela temeljno pravico do dobrega počutja, kar do neke mere nasprotuje gospodarnosti reje. Ekološka reja domačih živali vse bolj jasno kaže, da je izkoriščevalsko ravnanje z živalmi tem manj gospodarno, čim bolj v presoji stroškov zanemarjamo prikrite stroške neodgovornega ravnanja z naravnimi viri (zdravo okolje in kakovostna hrana, čista voda, zrak in kulturna krajina). V primeru govedoreje se upoštevanje naravnih potreb živali odraža pri gradnji hlevov, pravilno zastavljena tehnologija reje pa v pozitivnem ekonomskem rezultatu skozi daljšo proizvodno dobo, uspešnejši vzreji in pitanju, manjših izgubah, manjši porabi zdravil in boljši plodnosti.

Sodobni pristop in tehnologije, predvsem pa tehnične možnosti nam pri

gradnjah in adaptacijah gospodarskih objektov za rejo živine omogočajo cenovno relativno ugodne rešitve, primerne tudi z vidika požarne varnosti in urbanističnega vidika. Pred odločitvijo, kje in kako bomo gradili, moramo dobro premisliti. Zavedati se moramo, da prosta reja govedi ni prijazna samo za živali, ampak imamo ob pravilni tehnologiji in organizaciji dela tudi sami bistveno manj dela. Kljub temu da nam na majhnih kmetijah pravilnik omogoča rejo govedi tudi v privezih, razmišljajmo in iščimo način, da živali čim prej odvežemo in pridemo na prosto rejo.

» BOGDAN ČRV

KGZS - Zavod Nova Gorica

RASTLINJAKI

3 x 4 m
le 240 €

Pokličite 031 675 639

- rastlinjaki po meri,
- primerni za zimsko zelenjavo, poleti za paradiznik,
- menja se le folija na 5-8 let

Profilplast, d.o.o., 3204 Dobna,
tel.: +386 (0)3 781 80 33,
www.profilplast.si
e-pošta: profilplast@profilplast.si

Traktorje serije 6030 Standard so zgrajeni po konceptu dolge življenjske dobe, le to mu omogočajo

- robustna jeklena šasija – samonosni okvir. Steber zanesljivosti
- original JOHN DEERE PowerTech motor
- PermaClutch 2 – oljno hlajena večlamelna sklopa
- Menjalnik PowerQuad Plus

Profesionalni gozdarji so jih preizkusili v najtežjih pogojih v gozdarstvu. Vsi se strinjajo, da je to najboljša rešitev za profesionalne gozdarje.

SLOGA Vaš JOHN DEERE prodajalec in serviser z izkušnjami
www.sloga.si, www.john-deere.si, tel. 04-25-19-760

Novosti pri ugotavljanju katastrskega dohodka

Na prvi februarski seji je Državni zbor RS sprejel novi Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka (Uradni list RS, št. 9/2011). S tem člankom vas želimo seznaniti z bistvenimi novostmi novega zakona in hkrati poudariti vsebinske pripombe, ki jih je podala zbornica.

Znana je problematika zastarelosti podatkov o rabi kmetijskih zemljišč. Ne zgodi se redkokdaj, da je zemljišče v naravi zaraščeno, v uradnih evidencah zemljiškega katastra pa ovrednoteno kot npr. travnik

dokaj visoke kategorije. Novi zakon namesto podatka o rabi kmetijskega zemljišča (njiva, travnik, sadovnjak ...) uporablja podatek o podrobnejši vrsti dejanske rabe kmetijskega zemljišča in namesto podatka o

katastrskem razredu podatkov o boniteti zemljišča. Zakonodajca, ki je veljala do sedaj, je pobudo za uskladitev podatkov o rabi zemljišča z dejanskim stanjem v naravi prepuščala lastnikom zemljišč. Novi zakon pa določa, da se bo dejanska raba določala po predpisih o kmetijstvu in o evidentiranju nepremičnin. Torej je država tista, ki je dolžna uskladiti dejansko stanje v naravi s stanjem v uradnih evidencah.

Novi predpis naj bi omogočil čim bolj realno oceno potencialnega tržnega dohodka, ki bo temeljila na verodostojnih podatkih, ki se bodo v rednih časovnih obdobjih preverjali. Katastrski dohodek je dohodek, ki ga je možno doseči ob običajni uporabi kmetijskih in gozdnih zemljišč, zato je odločilnega pomena dejstvo, da se dohodek ugotavlja z uporabo pravih podatkov o dejanski rabi kmetijskega zemljišča. V zvezi s podrobnejšo vrsto dejanske rabe je zbornica uspešno predlagala, da se je kot podrobnejšo dejansko rabo določilo tudi pašnik. Prav tako je zbornica opozorila na posebne režime kmetovanja, ki so predpisani za vodovarstvena območja, območja Nature 2000, krajinskih parkov ... Tudi ta pripomba je bila upoštevana, zato novi predpis upošteva dejstvo, da je na naštetih območjih možni dohodek nižji.

Katastrski dohodek torej pomeni razliko med tržno vrednostjo možne pridelave na posameznem kmetijskem ali gozdnem zemljišču in upravičenimi nujnimi pridelovalnimi stroški, ob upoštevanju povprečne velikosti kmetije, kot jo izkazujejo podatki Statističnega urada Republike Slovenije. Tržni del katastrskega dohodka se bo preračunaval na podlagi triletnega povprečja cen in možnega pridelka. S tem se bo izognilo prevelikemu nihanju in približalo dejanskemu stanju v kmetijstvu. Ob vsem tem pa je Geodetska uprava dolžna vsakih pet let preveriti skladnost kalkulacij.

Ocenjujemo, da je novi zakon dober, saj je stari sistem temeljil na izračunih iz leta 1988 in je hkrati uporabljal zastarele podatke. Ob tem je nujno poudariti, da bosta k realnejšemu določanju dohodka, ki ga je možno doseči na konkretnem kmetijskem ali gozdnem zemljišču, resnično doprinesli ureditev evidenc o podrobnejši vrsti dejanske rabe kmetijskih zemljišč in dodatna preveritev sistema določanja bonitetnih točk.

» JANJA VIRANT

Najboljši hibridi Pioneer, ki so primerni za setev v Sloveniji

Za setev v letu 2011 vam ponujamo samo najboljše izbrane hibride koruze. Vsi naši hibridi so preskušeni na različnih področjih po celotni Sloveniji.

V letu 2011 ponujamo našim zvestim kupcem program Premium seme+, ki zagotavlja kakovosten vznik in zanesljiv pridelek. Seme iz tega programa je dodelano s pomočjo najnovejših tehnologij obdelave semena. Vsi, ki boste v programu, boste imeli garancijo na vznik. Vse podrobnosti programa dobite pri naši promotorski službi, na naši spletni strani in v vaši trgovini.

Šampioni Pioneer za setev 2011

P9400 FAO 340 - nov rekorder za zrnje in silažo	P9494 FAO 370 - nova zvezda, izjemen v suši
PR38A79 FAO 330 - rekorder v pridelku in nizki vlagi	PR37K92 FAO 370 - izjemna kakovost in pridelek
PR37N01 FAO 390 - absolutni zmagovalec	PR37D25 FAO 400 - dolgoletni rekorder
PR36K67 FAO 450 - brez konkurence	PR33Y74 FAO 600 - NOVA zvezda

Poleg naštetih so v ponudbi še ostali hibridi iz naše bogate palete proizvodov: PR38N86 FAO 320, PR37H24 FAO 370, PR38A24 FAO 380, PR38F70 FAO 330 in ostali.

V PONUDBI: Možnost naročila semena, dodatno tretiranega z Mesurolo, in novost Premium seme+ (Poncho + Mesurolo).

Več informacij glede najboljših hibridov za vašo njivo dobite pri naši strokovni službi ali pri vašem trgovcu.

Kako postati Ponosen kmet

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je skupaj s partnerji iz Italije, Francije, Latvije in Romunije za leto 2010 zaključila dejavnosti na projektu Ponosen kmet – "Promocija in trženje lokalnih in regionalnih proizvodov", katerega glavni cilj je bil prenos in izdelava gradiv za usposabljanje v trženju z namenom pospešitve promocije lokalnih in regionalnih proizvodov.

Pogosto razmišljate o poslovanju, proizvodnji ali prodaji svoje kmetije/podjetja? Ne glede na vrsto dejavnosti, pa naj bo ta povezana s hrano (distribucijo kmetijskih proizvodov), turizmom (podeželsko počivališče oziroma gostišče, izobraževalna kmetija) ali z okoljevarstveno dejavnostjo (proizvodnja obnovljive energije), je moral vsak pred začetkom poslovne dejavnosti za uspešno spopadanje z izzivi trga, za prave poslovne rešitve in nenazadnje, da bi bili na tekočem in izboljšali uspešnost prodaje, odgovoriti na vprašanja, kot so: KDO so vaše stranke, KAKŠNE so njihove potrebe in prioritete ter KAJ iščejo.

V SKLOPU PROJEKTA SMO:

- izdelali priročnik za usposabljanje v trženju, ki vsebuje osnovna načela trženja,

- opis evropske zakonodaje in zakonodaj v projektu sodelujočih držav, delovne zveze in primere dobre prakse. Vsebuje bistvene elemente, kot so razumevanje lokalnih zahtev trga, razvoj in izvajanje strategij trženja ter značilnosti lokalne kulture v zvezi s trženjem in porabo,
- izdelali spletno stran projekta <http://www.zemniekusaecima.lv/en/proudfarmer/>,
- usposobili izobraževalce iz držav partneric za poučevanje na temo trženja in promocije proizvodov tržnih niš, lokalnih in regionalnih proizvodov,
- izdelali brošuro o vsebini projekta in njegovih rezultatih,
- spoznali lokalno hrano in načine trženja na različnih kmetijah partnerskih držav.

OSNOVNA NAČELA TRŽENJA

Spoznavanje osnovnih načel trženja ne pomeni samo, da se morate na pamet naučiti mnogo pojmov in definicij, ki očitno še zdaleč niso uporabni v praksi. Trženje je s svojimi osnovnimi načeli in definicijami veliko bolj povezano z vsakdanjim življenjem, kot si morda predstavljate, saj vam lahko pomaga bolje razumeti naslednje:

- Katere koncepte uporabljajo uspešna podjetja?

- Kako se naučiti bolj tržno naravnane pristopa za izboljšanje poslovanja? Trženje temelji na preprostih in intuitivnih vprašanjih za sprejemanje odločitev. Preprosto ga lahko razumemo kot nekaj, kar temelji na natančnem opazovanju in analizah kupcev, trgov, distribucijskih poti in izdelkov, ki predstavljajo dobro znane, ključne elemente poslovanja za kmeta in njegovo kmetijo.

» SAŠA HOČEVAR

2.5.3 Neposredna prodaja suhih sliv

- Opis kmetije
- Začetki/izzivi
- Elementi uspeha
- Rezultati/Učinki

Splošni podatki	
Kmetija/podjetje	Ime: Kmetija Monredon Spletni naslov: http://www.fermedemonredon.com E-pošta: monredon@monredon.com
Kraj	Država: FRANCJA Regija: AKVITANIJA Mesto: Saint Aubin (Lot et Garonne)
Vrsta izdelka	Suhe slive
Referenčno leto	2009

Ključne besede

dodana vrednost – znak kakovosti – neposredna prodaja – kmečke tržnice – inovativen izdelek

Zakaj je tema zanimiva?

Celotna proizvodnja se predela, nato pa se trži prek neposredne prodaje.
Pri tem imajo veliko vlogo kmetje v lokalni skupnosti.

Celoten priročnik je dostopen na spletni strani <http://www.kgzs.si/gv/eu-in-svet/mednarodni-projekti/prirocnik-za-promocijo-in-trzenje-lokalnih-in-regi.aspx>.

Gorenc®

Sp. Brnik 81, Cerklje, tel.: 04/ 28-16-100, www.gorenc.si

- VILICE ZA BALE
- VALJI ZA NJIVE
- ČESALA
- PLUGI ZA SNEG
- DESKE ZA RAVNANJE ZEMLJE

TRAVNIŠKA BRANA ŠT.1

TESTNA VERZIJA
BREZPLAČNO

KULTIVATOR Z JEŽI IN VALJEM

Kultivatorji in predsetveniki za vse vrste traktorjev!

Srečanje evropskih kmetijskih zbornic v Bruslju

Na evropskem posvetu o prihodnosti kmetijskega svetovanja je sodeloval tudi predstavnik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Inovativnost je ena od prednostnih nalog strategije »EU 2020« in eden od izzivov skupne kmetijske politike, ki so si jih zastavile države članice v času pregleda SKP v letu 2008.

V Bruslju sta zato COPA COGECA in neformalno združenje evropskih kmetijskih zbornic pripravila posvet o bodočnosti kmetijskega svetovanja. Prišlo je prek 120 udeležencev iz večine evropskih držav in kandidat. Slovenske predloge je predstavil direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Igor Hrovatič.

Združenje Evropskih zbor-

nic za kmetijstvo predlaga vključitev novih ukrepov, ki bi bili namenjeni razvoju in širjenju inovacij v kmetijstvu in razvoju podeželja. Te inovacije bi zadevale teme, kot so trajnostna konkurenčnost, varstvo rastlin in vodnih virov, biotska raznovrstnost, trajnostna raba energije, podnebne spremembe ... Cilj inovacij so sistemske spremembe na kmetijah in na podeželju, namenjene novimi izzivom.

Vključevali bi naslednje dejavnosti:

- izvajanje poskusov na kmetiji in raziskave ob upoštevanju potreb kmetijskih in interesnih skupin,
- razvoj metod in orodij za razvoj in širjenje inovativnih praks,
- usposabljanje in svetovanje kmetom,
- povezovanje na regionalni, nacionalni in evropski ravni z izmenjavami dobrih praks in raziskav.

Financiranje bi bilo možno iz ukrepov kmetijske politike. Omogočiti je potrebno prožnost pri ukrepu z upoštevanjem razlik med državami članicami in možnostjo določitve lastnih prednostnih tem. Nov ukrep bo dodatno prispeval k trajnostne-

mu razvoju kmetijstva in podeželja ter poudaril pomen javnih dobrin in storitev, ki jih kmetijstvo nudi.

V štirinajstih evropskih državah (Avstrija, Hrvaška, Češka, Estonija, Belgija, Francija, Nemčija, Madžarska, Latvija, Litva, Luksemburg, Poljska, Slovaška in Slovenija) je organiziranih več kot sto trideset neodvisnih zbornic za kmetijstvo s približno petnajst tisoč zaposlenimi. V okviru teh zbornic zagotavljajo storitve svetovanja za več kot pet milijonov kmetov. Upravljajo številne eksperimentalne in testne postaje ter raziskovalne laboratorije.

»UROŠ ZGONEC

NEW HOLLAND
AGRICULTURE
www.newholland.si

TD4000F

ENOSTAVEN IN CENOVNO UGODEN

TD4020F
48kW (65KM)
Izvedba s kabino že od **25.870€**
Z DDV

TD4000F
48kW (65KM)
Izvedba z lokom že od **21.800€**
Z DDV

FOTOGRAFIJA JE SIMBOLIČNA.

Na voljo tudi TD4030F (57kW/78KM) in TD4040F (65kW/88KM)

ITRO ITRO d.o.o., PE Štore, Železarska c.3, 3220 Štore
Telefon: (03) 780 57 12, 780 57 14

VEČ INFORMACIJ NA SPLETU IN PRI POOBLAŠČENIH ZASTOPNIKI

NEW HOLLAND T4 Power Star

T4 Power Star je popolnoma nova serija kompaktnih traktorjev, ki bo obsegala šest modelov z močjo od 55 do 110 KM. Prvi, šibkejši trije T4.55, T4.65 in T4.75, prihajajo na trg v letošnjem letu, močnejši trije, T4.90, T4.100 in T4.110, pa v prihodnjem.

Poudarek pri razvoju je bil poleg vgradnje varčnih in odzivnih motorjev predvsem na odlični ergonomiji v sami kabini, kar je kmetovalcem zelo pomembno. Velika posebnost in tudi čast je, da bo T4 po sejnih EIMA in SIMA kot na prvem trgu predstavljen v Sloveniji na dnevih odprtih vrat »Jožefovo«, 18. in 19. marca pri uvozniku ITRO d.o.o. v Štorah.

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

PROFI KMET

NE SPREGLJATE!

Mešalni vozovi

Gozdarski vozovi z dvigali

UGODNO!

Weimer

POKLIČITE ZA PONUDBO!

STOLL

Informacije po telefonu: 031-240-577

Poglejte si nova spletno stran podjetja Profi kmet... www.profi-kmet.si

EVROPSKI PATENT ...z vsomi testi in certifikati... Prodaja najkvalitetnejše kmetijske mehanizacije za baliranje po konkurenčni ceni.

Savli Klemen 031 354 307 Hrustelj Vinko 041 979 057

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD LJUBLJANA

KGZS – Zavod Ljubljana, Zveza za tehnično kulturo Slovenije (ZOTK), Španik Center in Zveza strojnih krožkov Slovenije

vabijo na

Usposabljanje za izboljšanje varnosti pri vključevanju kmetijske mehanizacije v cestni promet

v petek, 25. marca 2011, ob 9. uri
v Dom kulture v Komendi (Zajčeva 23).

Usposabljanje bo potekalo v sklopu odprtja spomladanskega Kmetijsko-obrtniškega sejma v Komendi in je namenjeno vsem, ki uporabljate kmetijsko mehanizacijo in ste udeleženci v prometu. Predstavljena bo zakonodaja s poudarkom na spremembah le-te, psihološki vidiki vožnje v cestnem prometu ter kako se jim izogniti. V praktičnem delu pa bo prikazana varna vožnja, različni varnostni pripomočki ter primerna in neprimerna oprema traktorjev.

Obenem ste vabljeni, da obiščete spomladanski Kmetijsko-obrtniški sejem v Komendi, ki bo od 25. do 27. marca 2011.

SEJEM MEGRA

MEDNARODNI

29. 3. – 2. 4. 2011
Gornja Radgona

24. mednarodni sejem gradbeništva

Obnovljive perspektive!

POMURSKI SEJEM www.pomurski-sejem.si

Vas zanima nova kmetijska in gozdarska mehanizacija?
Vas zanima, kje in kdaj izvedeti vse novosti na področju mehanizacije?
Vas zanima možnost nakupa novega stroja?

Podjetje Andrej Červ s.p. vabi na Kmetijski sejem Komenda, kjer bo predstavilo bogato ponudbo kmetijskih in gozdarskih strojev s sejmskimi popusti tudi do 15 %.

KJE: hipodrom Komenda
KDAJ: 25. do 27. marec 2011

Vljudno vabljeni, ne bo vam žal.

KUPUJMO DOMAČE!
KGZS

www.kupujmodomace.si

KONJENIŠKI KLUB KOMENDA

VAS VABI NA SPOMLADANSKI SEJEM KMETIJSKE, GOZDARSKE IN GRADBENE MEHANIZACIJE od 25. do 27. marca 2011 (od petka do nedelje)

Na sejmu boste našli tudi vse za ogrevanje (npr. z biomaso, kolektorji ...), vrtnarjenje in široko potrošnjo.

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana

Dodatne informacije dobite na telefonu: 01 513 07 18. * (N) izvajalci so notranji, (Z) izvajalci so zunanji.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura	ur izobraževanja	Predavatelj(i)*
7. 3. 2011	Ukrepi pri odpravljanju škodljivih dejavnikov na travinju; Predstavitve napak, ugotovljenih pri izvajanju posameznih (pod)ukrepov KOP	KOP – predavanje	Logatec, velika dvorana Narodnega doma Logatec, Tržaška c. 44,	9.00	4	Anton Zavodnik in Roman Rupnik (N)
8.–9. 3. 2011	Peka domačega peciva in izdelava testenin Obvezna predhodna prijava!	Ne velja za KOP – tečaj	Turistična kmetija Pri Lazarju, Milan Bizjan, Podgrajska cesta 9 c, Ljubljana Polje	Vsak dan 9.00	16	Janja Žagar in Barbara Lapuh (N), Cecilija Per in Gregor Bizant (oba Z)

Kmetijska svetovalna služba - kako naprej?

Objava Društva kmetijskih svetovalcev Slovenije

Ob napovedi zmanjševanja števil zaposlenih v Kmetijski svetovalni službi smo se v Društvu kmetijskih svetovalcev Slovenije ozrli vase in se vprašali, kdo kmetijski svetovalci pravzaprav smo.

Dobrih tristo kmetijskih svetovalcev, enakomerno lociranih na podeželju po celi Sloveniji, ima dnevni stik s kmeti in lokalnimi potrebami na področju kmetijstva. Večina je navezana na službo tako kot kmet na kmetijo. Imamo dolgoletne izkušnje in pri poznavanju kmetij smo pridobili zaupanje večine kmetov. Poleg dosežene diplome fakultet imamo opravljeno licenco za svetovanje v kmetijstvu. Vsako leto opravimo potrebna izobraževanja in tako zagotavljamo prenos znanja v prakso. Na eni strani so potrebe kmeta, na drugi strani zahteve kmetijske politike, ki jih sicer najbolje poznamo, a ves čas opozarjamo, da je obseg nalog prevelik.

V času, ko se politika, stroka, javnost in kmetje sprašujejo, kako naprej v kmetijstvu, čuti mo kmetijski svetovalci še posebno velik pritisk in hkrati izziv za delo v prihodnosti. Čeprav med posamezniki, ki se običajno pojavljajo v medijih kot kritiki kmetijstva, kmetijski svetovalci nismo preveč cenjeni, nam daje potrditev o uspešnem delu tisoče zadovoljnih kmetov, katerih glas pa se na žalost ne sliši v medijih. Javne službe, ki bi bila tako dostopna uporabnikom, kot je kmetijska

svetovalna služba, v Sloveniji po našem mnenju ni. Trd boj za obstanek kmetijske svetovalne službe jo je v preteklih letih strokovno okreplil, doseženi rezultati pri izvajanju skupne evropske kmetijske politike pa navdali s samozavestjo. Ob vsakodnevnih stikih s kmeti smo spoznali njihove težave in potrebe. Ob poznavanju tehnoloških rešitev in politik, ki krojijo usodo kmetijstva, pa smo vir pomembnih informacij za odločitve, kako naprej. Na žalost različne strukture v kmetijstvu kmetijsko svetovalno službo že vsa leta uporabljajo kot orodje za doseg svojih ciljev in jo s tem na vse možne načine disciplinirajo in hkrati degradirajo. V Društvu kmetijskih svetovalcev Slovenije smo nad takim ravnanjem s službo milo rečeno zgroženi. Velika škoda za slovensko kmetijstvo se dela tudi zaradi neizkoriščenosti potenciala naše službe za strokovno svetovanje in nadaljnji razvoj kmetijstva. Očitke, da smo premalo prisotni na kmetijah, lahko sprejmemo, a se moramo vprašati, zakaj. Kljub temu pa smo ob poznavanju kmetov in kmetij tudi na ta način opravili veliko strokovnega dela. Argumentov za to trditev je veliko. Izpostavili bi revolucionarne spremembe v kmetijstvu, ki so bile v zadnjih letih. Tako velike spremembe se niso zgodile v nobeni drugi panogi. Obseg zemljišč in razdrobljenost ter izobrazbena in starostna struktura

na kmetijah so bili velika ovira, rezultati pa so kljub temu evidentni in očitni. Slovenski kmetje kljub oviram v veliki večini dosego zastavljene cilje Evropske unije pri pridelavi zdrave hrane, varovanju okolja in ostalih zahtev pri kmetovanju. Tisti, ki kritizirajo premajhno proizvodnjo, pa ne poznajo dolgoletne kmetijske politike ali pa se le sprenevedajo. Kmetijski svetovalci se ves čas zavedamo pomena proizvodnje in ga na kmetijah poudarjamo. V kontekstu izvajanja nalog v kmetijstvu, ki nam jih naloži plačnik naše javne službe - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano - pa seveda izvedemo vsa naložena dela. Ko bo zmagal razum, bomo s svojim strokovnim znanjem z veseljem več delali na tehnologiji pridelave, ki bo vpeta v sodobne trende. Postavlja se le vprašanje, kdo bo to delo najprej naročil in ga nato plačal.

Društvo kmetijskih svetovalcev Slovenije se zavzema za dobrobit slovenskega kmetijstva. V osnovi je bilo ustanovljeno s ciljem povezovanja, zastopanja interesov, zaščite integritete in položaja kmetijskih svetovalcev. Lojalnost do kmeta smo že večkrat dokazali. Pri ustvarjanju dobrih pogojev za svoje delo pa smo bili neuspešni. Če nismo uspeli ohraniti niti znaka svetovalne službe (našega logotipa), ki nedvomno daje ugled med kmeti, si javnost lahko predstavlja,

kakšen je naš dejanski pravni in materialni položaj.

Ne želimo razpravljati s kritiki kmetijske svetovalne službe iz vrst akademskih krogov, ki nam očitajo na eni strani nestrokovnost (čeprav so nam prav oni podelili diplome inženirjev), in našo domnevno neučinkovitost, čeprav poročila o delu kmetijskih svetovalcev, ki so v primerjavi s sorodnimi službami med najbolj natančnimi v Sloveniji, verjetno nikoli niso prebrali. Naš namen je z dobro organizirano in stimulirano službo nuditi kmetu najboljši servis, ki ga bo v teh težkih časih zelo potreboval. Žal dejstva govorijo drugače. Finančna sredstva za delovanje kmetijske svetovalne službe se manjšajo in zadostujejo le še za delo manj kot dvestotih kmetijskih svetovalcev. Načrt dela kmetijske svetovalne službe kljub temu ostaja enako obsežen, saj je nalog v kmetijstvu ogromno, prioritete dela pa določa naročnik in plačnik službe.

V vseh letih delovanja Društva kmetijskih svetovalcev Slovenije člani opozarjamo na neurejene razmere, vedno slabše plače, nespoštovanje in nepričnanje našega dela. Žal se je naš položaj v skoraj dvajsetih letih, odkar deluje služba v tej obliki, še poslabšal. Ugotavljamo, da je čas za spremembe. Dobri rezultati so odvisni od dobre organizacije, jasne vizije in poštenega plačila za pošteno opravljeno delo.

Bližajo se prireditve Podeželje v mestu

V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije že sedmo leto zapored v pomlad vstopamo polni pričakovanj in vznemirjenja, ki jih s sabo prinašajo prireditve Podeželje v mestu. Tudi letos se bo v okviru posamezne prireditve odvijala kulinarčna zgodba, vezana na letni čas in podeželsko kulturno ter kulinarčno tradicijo. Prek prireditve želimo ustvarjati medijsko zanimive zgodbe, ki opominjajo na pomen domačih kmetijskih pridelkov in izdelkov, ki jih že stoletja ustvarjajo kmetje posameznih regij. Ustvariti želimo zaupanje ter zavedanje pomena nakupa in uživanja tradicionalnih pridelkov ter izdelkov slovenskega podeželja. Obenem želimo ohraniti osnovni cilj prireditve, ki je približati podeželje mestu in obratno.

Razpis za sodelovanje na promocijsko-prodajnih prireditvah

Podeželje v mestu – velika noč na podeželju

sobota, 16. april 2011, na Pogačarjevem trgu v Ljubljani

in

Podeželje v mestu – dobrote slovenskih kmetij

sobota, 14. maj 2011, na Pogačarjevem trgu v Ljubljani

(samo za kmetije, ki bodo sodelovale na ocenjevanju 22. razstave Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju)

Namen prireditve je predstavitev in promocija raznolikosti ponudbe slovenskih kmetij (prodaje pridelkov ter izdelkov dopolnilnih dejavnosti na kmetijah). **Pogoj za sodelovanje je poravnani članski prispevek Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.**

Pisne prijave sprejemamo do zapolnitve mest po elektronski pošti na naslov: pr@kgzs.si ali z navadno pošto na naslov: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (za Podeželje v mestu), Celovška 135, 1000 Ljubljana. **Prijavnina za stojnico je 18 evrov. Poravnate jo po prejemu položnice.**

V prijavi navedite vaše kontaktne podatke (ime, priimek, naslov, kontaktni telefon, elektronski naslov, ime kmetije in vašo ponudbo), kaj ponujate ter v primeru prodaje izdelkov (ne osnovnih kmetijskih pridelkov) tudi priglasitveni list ali odločbo o registraciji dopolnilne dejavnosti ter fotokopijo izpisa o registraciji pri pristojnem nadzornem organu: za živila živalskega izvora izpis o registraciji z VURS-a, za živila rastlinskega izvora izpis iz registra pri ZIRS-u.

Za dodatne informacije pokličite na telefon: 01 51 36 641 oziroma 041 366 504 (Tatjana Vrbošek) ali 01 51 36 652 oziroma 031 717 975 (Jerica Potočnik).

Sodelujte in s prodajo svojih pridelkov ter izdelkov doprinesite k promociji slovenskega podeželja!

PIONEER PREMIUM SEED

NOVO PIONEER program za vas

Posebna ponudba Premium seme+ programa za pridelovalce, ki kupite vsaj 16 vreč 25 MK semena koruze iz tega programa.

Pogoj za sodelovanje v programu je dogovor s PIONEER agronomsko službo ali promotorjem na vašem področju in podpis le-tega **do 15.03.2011.**

Več informacij glede programa na <http://slovenia.pioneer.com/> ali pri našem promotorju ali vašem trgovcu.

PIONEER KLUB 2011

KUPITE 8 VREČ 25 MK KORUZE PIONEER IN KOMBINEZON JE VAŠ

KOLIČINSKI POPUST

Ob nakupu 16 vreč in več dobite še poseben popust in sicer **1,0 EUR za vsako vrečo.**

Pioneer Semena Holding GmbH, Parndorf,
PSH poslovno svetovanje
Podružnica Murska Sobota
Markišavska cesta 10, 9000 Murska Sobota,
tel. 02 521 36 20, faks 02 521 36 29

<http://slovenia.pioneer.com>

©Zaščitna znamka registrirana ali uporabljena v državah s strani PIONEER Hi-Bred International, Inc., Des Moines, Iowa, ZDA.

Mini Organica

Bioplinska elektrarna za vsakogar

DCC